

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

13593 *Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, de medidas urxentes para a transición enerxética e a protección dos consumidores.*

I

A enerxía é un ben esencial para a sociedade. Representa un insumo principal nos procesos produtivos das empresas, industrias e cooperativas, así como no sector primario, e condiciona a produtividade e competitividade destes sectores.

Para os fogares e as familias, a enerxía é un ben imprescindible para satisfacer as necesidades básicas, como a iluminación, a alimentación ou unha climatización que permita manter unhas condicións de confort suficientes para a saúde. Ademais, debido á crecente electrificación dos fogares, cada vez máis tarefas cotiás requiren unha subministración enerxética fiable e asumible.

O sistema enerxético iniciou un proceso de transición cara a un novo paradigma caracterizado pola descarbonización, a descentralización da xeración, a electrificación da economía, a participación máis activa dos consumidores e un uso máis sustentable dos recursos.

II

Os prezos finais da enerxía sufriron uns incrementos moi significativos nas últimas semanas como consecuencia, principalmente, de dous factores: por un lado, os elevados prezos das materias primas (gas natural, petróleo, carbón) nos mercados internacionais e, por outro, o incremento na cotización dos dereitos de emisión de CO₂ como resultado e anticipo das decisións adoptadas na UE e, nun contexto máis amplo, a nivel global tras o Cumio de París.

En efecto, a media anual da tonelada de carbón pasou de 53 €/t en 2016 a 76 €/t nos nove primeiros meses de 2018, e rexistrou valores próximos aos 85 €/t nos últimos días. Pola súa parte, o barril Brent pasou de 44 \$/barril en 2016 a 72 \$/barril en 2018, con prezos próximos aos 80 \$/barril na última semana. Con respecto aos dereitos de emisión, o prezo da tonelada de CO₂ pasou desde os 5 € en 2016 a valores superiores a 20 € en 2018. Respecto aos prezos do gas, a cotización de referencia europea (mercado National Balance Point) incrementouse de 17 €/MWh en 2016 a 24 €/MWh no que levamos de 2018, con prezos próximos a 29 €/MWh na última semana.

Como consecuencia, o prezo da electricidade no mercado grosista ibérico rexistrou en setembro un valor medio de 71,35 €/MWh, e achegouse ao valor máximo histórico mensual, alcanzado en xaneiro de 2006 con 73,14 €/MWh.

Estes elevados prezos no mercado grosista trasládanse de maneira inmediata a aqueles consumidores que ben son consumidores directos no mercado ben están suxeitos a contratos cuxos prezos están referenciados directamente ao prezo do mercado grosista, como é o caso dos consumidores acollidos ao prezo voluntario para o pequeno consumidor (PVPC) e, para o resto, no momento de revisión de prezos conforme o contrato suscrito coa empresa comercializadora.

III

Existen sinais que indican que esta situación non é conxuntural, senón que ten elementos estruturais: por unha parte, as cotizacións dos futuros de produtos enerxéticos apuntan a prezos elevados e sostidos para os próximos trimestres e, por outra, a decidida aposta pola descarbonización da economía que asumiu a UE, con España á cabeza,

levará consigo necesariamente un sinal de prezos orientado á substitución das tecnoloxías enerxéticas máis emisoras.

En relación co carácter estrutural da actual situación de prezos, os futuros do barril de Brent con entrega durante os próximos seis meses mantéñense por riba dos 75 \$/barril e os de carbón cotizan a 100 \$/t. Similar tendencia se observa para os dereitos de emisión dado que os futuros de dereitos de CO₂ se sosteñen por riba dos 20 €/tonelada para o próximo ano. Pola súa parte, as curvas de futuros do gas no mercado de referencia europeo NBP para os próximos trimestres presentan máximos arredor dos 32 €/MWh, correspondentes aos meses invernais de maior demanda.

Este momento excepcional require a adopción de medidas urxentes para conseguir o obxectivo finalista deste real decreto lei, asegurar que ante unhas expectativas de prezos finais elevados e sostidos no tempo, os consumidores teñen información e instrumentos para xestionar a súa demanda, optimizar o seu consumo e reducir a súa factura enerxética. Esta regulación proxéctase de forma instantánea sobre a situación xurídica existente (STC 39/2013, do 14 de febreiro, FX 9).

Complementariamente, preténdese acelerar a transición a unha economía descarbonizada, mediante unha maior integración das enerxías renovables, o fomento da mobilidade sustentable e a eficiencia enerxética. Trátase de xerar un marco regulatorio que incentive e permita que os consumidores, as empresas e resto de axentes respondan de maneira adecuada aos sinais económicos que a cotización dos dereitos de CO₂ envía, e que se produza a desexada transformación tecnolóxica e de usos que faga posible unha enerxía máis limpa e barata. Por tanto, a transición enerxética contribúe, igualmente, ao obxectivo finalista de redución de prezos que persegue este real decreto lei, o que xustifica o seu impulso na presente norma.

Porén, esta transición debe ser xusta polo que cómpre dotar de mecanismos de protección específicos aqueles consumidores vulnerables e con menor capacidade económica para afrontar este escenario de prezos elevados.

O presente real decreto lei obedece á situación descrita e persegue darlle resposta inmediata, contén unha serie de medidas urxentes que permitan a consecución dos referidos obxectivos, agrupadas en tres títulos e unha parte final que inclúe as disposicións adicionais, derradeiras e transitorias necesarias para completar a regulación.

IV

O título I contén medidas de protección dos consumidores, agrupadas en dous capítulos: un primeiro capítulo dedicado aos consumidores vulnerables e á loita contra a pobreza enerxética, e un segundo capítulo que contén medidas tendentes a aumentar a información, protección e racionalización dos mecanismos de contratación, aumentando a protección do conxunto dos consumidores de electricidade.

En relación co consumidor vulnerable, materia que se aborda no capítulo I do título I, constatouse que o actual bono social de electricidade resulta insuficiente para dar resposta ás situacións de vulnerabilidade identificadas, o que fai necesario acometer con urxencia a súa reforma, corrixindo as insuficiencias detectadas e ampliando tanto o seu ámbito subxectivo como material.

Así, incrementaranse nun 15 % os límites de enerxía anual con dereito a desconto de maneira que se compensen os incrementos de prezos que se están producindo e se acheguen estes límites aos consumos reais dos fogares máis vulnerables, que con frecuencia, son superiores aos consumos medios ao seren máis intensivos no uso da electricidade, teren electrodomésticos menos eficientes e vivendas peor illadas. Tamén se flexibiliza o cómputo destes límites de enerxía con dereito a desconto entre os meses do ano para evitar que os fogares queden desprotexidos nos meses de maior consumo, coincidentes cos de maior frío.

As familias monoparentais son un reflexo do nesgo de xénero no fenómeno da pobreza, en xeral, e da pobreza enerxética, en particular. Por un lado, os fogares monoparentais son máis vulnerables que os biparentais, pois presentan niveis de renda inferiores que a media de fogares, o que dificulta o seu acceso ás subministracións

enerxéticas. Por outro, os fogares monoparentais en que o proxenitor é muller supoñen preto do 85 por cento do total, o cal demostra que a pobreza enerxética presenta un compoñente feminino non previsto ata o momento. Para abordalo, establécese unha nova circunstancia especial para o acceso ao bono social, de maneira que o limiar de renda máximo fixado para acceder á condición de consumidor vulnerable ou de vulnerable severo no caso das familias monoparentais será 0,5 veces o IPREM superior ao das biparentais.

Pola súa parte, a circunstancia especial derivada da existencia dun membro do fogar cunha discapacidade recoñecida de ao menos o 33 %, vixente ata agora, amplíase a aquelas situacións en que un dos membros do fogar teña unha situación de dependencia de grao II ou III.

Como medida adicional de protección á infancia, as vivendas acollidas ao bono social en que vivan menores de 16 anos serán consideradas unha subministración esencial e non poderán ser obxecto de corte de subministración. Da mesma protección ante o corte de subministración gozarán os fogares en que un dos seus membros se encontre en situación de dependencia recoñecida de grao II ou III, ou ben cunha discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %.

Ademais, ante a próxima fin do período transitorio previsto na disposición transitoria primeira do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica, para que os consumidores acollidos ao anterior réxime de bono social poidan acreditar a condición de consumidor vulnerable consonte a nova normativa, recoñécese o dereito a percibir o bono social desde o 8 de outubro a todos aqueles que cumpran os requisitos do real decreto e estivesen acollidos ao bono social antigo, sempre que o soliciten e presenten a documentación completa antes do 31 de decembro de 2018. Como medida de protección adicional, co fin de asegurar que os potenciais beneficiarios do bono social solicitan o novo mecanismo de protección, establécese na norma obrigacións de comunicación aos consumidores por parte das comercializadoras de referencia.

Por último, refórzase o réxime sancionador introducindo un novo tipo de infracción na Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, que permita sancionar adecuadamente as condutas das empresas comercializadoras que supoñan un incumprimento das obrigacións en relación co bono social e cos consumidores vulnerables.

Ademais das referidas melloras do marco vixente, considérase necesario ampliar a protección a outros usos enerxéticos, para o cal se crea un bono social para usos térmicos, que permitirá aliviar a factura enerxética dos fogares para os combustibles para calefacción, auga quente sanitaria ou cociña. Os consumidores vulnerables que estean acollidos ao bono social de electricidade en 31 de decembro de 2018 ou que presentasen a solicitude completa antes desa data e resulten beneficiarios recibirán, ao longo do inverno, un bono que lles permitirá sufragar outros usos enerxéticos do fogar distintos da electricidade. A contía do bono modularase pola zona climática en que se encontre a vivenda e dependerá do grao de vulnerabilidade do fogar. Prevese no real decreto lei que a xestión e o pagamento do bono social térmico corresponderán ás comunidades autónomas e ás cidades con estatuto de autonomía ben que, con carácter excepcional e dado o calendario en que nos atopamos, a necesidade de que o bono social térmico chegue aos seus destinatarios en inverno exige que neste exercicio 2018 o pagamento da axuda sexa realizado polo Ministerio para a Transición Ecolóxica.

Todas estas actuacións terán efectos inmediatos beneficiosos para os consumidores vulnerables, que lles permitirán aliviar os efectos sobre a súa renda dispoñible dos elevados prezos da enerxía nos próximos meses, o cal xustifica a súa adopción urxente mediante un instrumento como o real decreto lei.

Por outro lado, resulta fundamental dispor dun instrumento estratéxico que permita abordar o fenómeno da pobreza enerxética desde unha perspectiva integral e con visión de longo prazo. Para iso, a presente norma establece un mandato ao Goberno para que aprobe, no prazo de seis meses, unha estratexia nacional de loita contra a pobreza

enerxética. A Estratexia, para cuxa elaboración se contará coas comunidades autónomas e entidades locais, coas asociacións de consumidores, cos representantes do terceiro sector e coas empresas enerxéticas, realizará un diagnóstico e una caracterización do problema, deseñará indicadores oficiais de medición, establecerá obxectivos de redución da pobreza enerxética nun horizonte de medio e longo prazo e propondrá medidas concretas para a consecución dos ditos obxectivos, así como as súas vías de financiamento, que deberán ter en conta os recursos orzamentarios de cada unha das administracións públicas participantes nestas políticas.

V

O capítulo II do título I contén unha serie de medidas tendentes a incrementar a protección do conxunto de consumidores de electricidade, o que lles permitirá optimizar a contratación desta subministración e reducir a súa factura eléctrica.

Varias das medidas teñen por obxecto facilitar o acceso por parte dos consumidores a modalidades de contratación con discriminación horaria, para o cal resulta fundamental unha mellor formación do consumidor e un maior coñecemento das posibilidades de contratación de que dispoñen, así como dos potenciais aforros derivados do cambio de contrato.

Para iso, impónselles ás comercializadoras de referencia, por un lado, a obriga de informar os consumidores acollidos ao PVPC dos aforros que obterían co cambio a peaxes de acceso con discriminación horaria, mediante o envío de simulacións da facturación real con cada unha das modalidades. Por outro lado, regúlase a posibilidade de que as comercializadoras poidan acceder a certa información relativa ao consumo e a potencia máxima demandada dos consumidores, coa finalidade de que lles poidan ofrecer actuacións tendentes a favorecer a xestión da demanda, optimizar a contratación ou outro tipo de medidas de eficiencia enerxética, respectando en todo caso a protección dos datos de carácter persoal.

Tamén se aborda a regulación de prácticas fraudulentas na actividade de comercialización, que provocan alarma social, xeran débeda para os suxeitos acredores dos mercados e, en último termo, maiores prezos para os consumidores e desconfianza neste segmento da cadea de valor. Neste ámbito, permítese a inhabilitación directa das comercializadoras que realicen prácticas fraudulentas no mercado, entre elas, o incumprimento das obrigacións de compra de enerxía nos mercados diario e intradiarios, que ata agora debían ser sancionadas con carácter previo á inhabilitación.

Así mesmo, abórdase unha práctica que xerou un elevado número de reclamacións ante os organismos de consumo e ante a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia nos últimos anos, como é a contratación da subministración eléctrica na modalidade «porta a porta», que queda prohibida para o segmento de consumidores domésticos.

Todas as disposicións contidas nesta sección suporán un beneficio inmediato para os consumidores e a súa adopción mediante real decreto lei está xustificada pola situación excepcional de elevados prezos que require unha actuación urxente, algo que non sería posible coa tramitación normativa ordinaria.

VI

A aposta por unha transición enerxética é indispensable e urxente. Partindo desta premisa e no contexto de elevación de prezos no mercado eléctrico en que nos encontramos, o autoconsumo eléctrico renovable é un elemento imprescindible para lograr que o consumidor poida obter unha enerxía máis limpa e barata.

En España, a actividade de autoconsumo apenas iniciou o seu despregamento debido a unha serie de barreiras regulatorias existentes que dificultan, desincentivan ou fan inviable economicamente esta actividade.

O anterior impide que os consumidores-produtores e a sociedade no seu conxunto poidan beneficiarse das vantaxes que pode supor esta actividade, en termos de menores necesidades de rede, maior independencia enerxética e menores emisións de gases de efecto invernadoiro.

A implantación do autoconsumo renovable permitirá diminuír a factura enerxética con carácter inmediato aos consumidores que o instalen e, adicionalmente, detraerá demanda de enerxía no mercado grosista, contribuíndo desta maneira a unha contención e diminución de prezos no mercado grosista de enerxía eléctrica, a unha mellora das condicións ambientais e a unha redución da importación de hidrocarburos que redundará nunha mellora da balanza de pagamentos.

O presente real decreto lei, no seu título II, asume o contido da proposición de lei sobre autoconsumo presentada pola maioría dos grupos políticos do Congreso, como reflexo do amplo consenso existente na materia. En esencia, introduce tres principios fundamentais que rexerán esta actividade: i) recoñécese o dereito a autoconsumir enerxía eléctrica sen cargos; ii) recoñécese o dereito ao autoconsumo compartido por parte dun ou varios consumidores para aproveitar as economías de escala; e iii) introdúcese o principio de simplificación administrativa e técnica, especialmente para as instalacións de pequena potencia.

En definitiva, o desenvolvemento do autoconsumo permitirá a posta á disposición inmediata para os consumidores de alternativas máis económicas para a súa subministración eléctrica e operará como un seguro ante os elevados prezos da electricidade que se están rexistrando nos mercados de futuros. O anterior, xunto co atraso no desenvolvemento desta actividade en España en comparación con outros países, xustifica a adopción urxente destas medidas mediante a presente norma.

VII

No título III introdúcese unha serie de actuacións normativas encamiñadas a acelerar a transición a unha economía descarbonizada, de forma que se eliminen de maneira inmediata as barreiras normativas que impiden aos axentes tomar as decisións necesarias para que a referida transición se leve a cabo coa maior celeridade.

As medidas agrúpanse en dous ámbitos, cada un dos cales é obxecto dun capítulo dentro do título III.

O primeiro está dedicado á integración de electricidade de fontes de enerxía renovables, co obxectivo de asegurar que se leven a cabo e se culminen os investimentos necesarios para cumprir os obxectivos de penetración de renovables asumidos en 2020. Ademais, ao se tratar de proxectos cun extenso período de maduración, é necesario que os sinais regulatorios se dean coa suficiente antelación, polo que se adoptan algunhas disposicións tendentes a dar visibilidade, estabilidade e confianza aos investidores, de tal forma que se poidan mobilizar desde este momento os cuantiosos investimentos requiridos para a transición enerxética, que se materializará nuns ambiciosos obxectivos na Unión Europea e en España no horizonte 2030.

Neste sentido, mediante a modificación da disposición transitoria oitava da Lei 24/2013, do 26 de decembro, outórgase unha prórroga excepcional e por unha soa vez, para os permisos de acceso e conexión outorgados con anterioridade á entrada en vigor desta Lei 24/2013, en cuxa ausencia caducarían o próximo 31 de decembro de 2018. Mediante esta prórroga posibilitarase a entrada en funcionamento en 2020 dos 9.000 MW de potencia adjudicada nas últimas poxas de renovables, evitando unha nova solicitude, tramitación e outorgamento que, con seguridade, impediría alcanzar o obxectivo do 20 % de enerxía final renovable nese ano.

Na mesma liña, mediante dúas disposicións adicionais, adóptanse medidas tendentes a evitar a especulación e asegurar a finalización dos proxectos con dereitos de acceso á rede outorgados, elevando as garantías exixidas e impoñendo obrigacións de reporte do grao de avance dos proxectos, o que redundará nuns menores custos e, en último termo, menores prezos para os consumidores.

Co obxectivo de impulsar as fontes de enerxía renovables mediante novas poxas para o outorgamento do dereito á percepción do réxime retributivo específico, modifícanse os artigos 21 e 24 do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, para dar cumprimento á condición previa establecida pola Comisión Europea sobre axudas de Estado para a realización de novas poxas.

O capítulo II do título III está dedicado á mobilidade sustentable, outro dos vectores da transición enerxética. O transporte, tanto de mercadorías como de pasaxeiros, é o sector que máis enerxía consome en España, cun 40 % da enerxía final –o 15 % corresponde aos turismos–. Ademais, é responsable de aproximadamente o 25 % das emisións de gases de efecto invernadoiro, así como doutros contaminantes locais que, especialmente nos contornos urbanos, xeran cuantiosos custos para a saúde.

As alternativas aos combustibles fósiles, especialmente os vehículos eléctricos, requiren un impulso normativo que resolva os problemas de coordinación que impiden a súa implantación masiva. Entre as barreiras principais está o insuficiente desenvolvemento das infraestruturas de recarga, que detrae moitos usuarios de adquiriren un vehículo eléctrico enchufable ante a baixa dispoñibilidade de puntos de recarga públicos.

Para resolver a situación descrita, o presente real decreto lei liberaliza a actividade de recarga eléctrica, eliminando a figura do xestor de cargas prevista na Lei do sector eléctrico, pois revelouse como excesivamente ríxida e desincentivadora da actividade. Esta supresión non suporá en ningún caso unha mingua da seguridade das instalacións, que deberán cumprir coa normativa correspondente no ámbito da seguridade industrial e das cales se levará un rexistro da información para que as administracións fagan o seguimento da actividade. Esta información estará, ademais, dispoñible a través de medios electrónicos para todos os cidadáns e integrárase no futuro no punto de acceso único, harmonizando a información coa do resto de países da Unión Europea, creando unha gran base de datos de información sobre a situación e as características dos puntos de recarga públicos.

Esta medida contribuirá a alcanzar os obxectivos fixados na Estratexia de impulso do vehículo con enerxías alternativas (VEA) en España (2014-2020).

A aceleración da integración de enerxías renovables no sector eléctrico e na mobilidade, a través do vehículo eléctrico, permitirá aos consumidores consumir unha enerxía máis barata e menos contaminante, polo que as medidas anteriores coadxuvan á consecución do obxectivo finalista do presente real decreto lei de mitigar os efectos dos altos prezos sobre os consumidores e, en consecuencia, a súa adopción reúne as circunstancias de extraordinaria e urxente necesidade exixidas polo artigo 86 da Constitución.

VIII

Por último, adóptase unha serie de medidas relacionadas coa normativa fiscal, co obxectivo principal de moderar a evolución dos prezos no mercado grosista de electricidade.

En primeiro lugar, exonérase do imposto sobre o valor da produción da enerxía eléctrica a electricidade producida e incorporada ao sistema eléctrico durante seis meses, coincidentes cos meses de maior demanda e maiores prezos nos mercados grosistas de electricidade, en consonancia co fin último perseguido pola presente norma.

Isto implica modificar o cómputo da base imponible e dos pagamentos fraccionados regulados na normativa do tributo.

En segundo lugar, modifícase a Lei 38/1992, do 28 de decembro, de impostos especiais, para introducir unha exención no imposto sobre hidrocarburos para os produtos enerxéticos destinados á produción de electricidade en centrais eléctricas ou á produción de electricidade ou á coxeración de electricidade e de calor en centrais combinadas. Este gravame, que afecta principalmente as centrais de ciclo combinado de gas natural, é trasladado aos prezos finais nas horas en que esta tecnoloxía fixa os prezos do mercado grosista, polo que a súa exención, que xa existía antes da entrada en vigor da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, permitirá eliminar o efecto multiplicador destes impostos sobre os prezos do mercado grosista con carácter permanente e terá un impacto tanto maior canto maior sexa o comportamento marxinal do gas natural no dito mercado.

Na medida en que os impostos anteriores son tidos en conta para os efectos do cálculo dos parámetros retributivos das instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, establécese un mandato para a revisión dos ditos parámetros con efectos inmediatos.

IX

O real decreto lei constitúe un instrumento constitucionalmente lícito, sempre que o fin que xustifica a lexislación de urxencia sexa, tal como reiteradamente ten exixido o noso Tribunal Constitucional (sentenzas 6/1983, do 4 de febreiro, F. 5; 11/2002, do 17 de xaneiro, F. 4; 137/2003, do 3 de xullo, F. 3, e 189/2005, do 7 xullo, F. 3), auxiliar nunha situación concreta, dentro dos obxectivos gobernamentais, que por razóns difíciles de prever require unha acción normativa inmediata nun prazo máis breve que o requirido pola vía normal ou polo procedemento de urxencia para a tramitación parlamentaria das leis, máxime cando a determinación do dito procedemento non depende do Goberno.

Na súa Sentenza 142/2014, do 11 de setembro (FX 5), o Tribunal Constitucional lembrou «a relevancia, desde a perspectiva do artigo 86.1 CE, da ordenación dos procesos que se desenvolven no sector enerxético» (SSTC 170/2012, do 4 de outubro, FX 6; 233/2012, do 13 de decembro, FX 2 e 39/2013, do 14 de febreiro, FX 8). Así, na última resolución afirmamos, con relación á concorrencia da situación de extraordinaria e urxente necesidade na adopción dun real decreto lei, que «a importancia do sector enerxético para o desenvolvemento da actividade económica en xeral determina que a súa ordenación, introducindo reformas nel co fin de mellorar o funcionamento dos distintos subsectores que o integran, sexa susceptible de constituír unha necesidade cuxa valoración entra dentro do ámbito de atribucións que corresponde ao Goberno...»

En suma, e tal e como se xustificou caso por caso, considérase que a adopción do conxunto de medidas recollidas no presente real decreto lei reúne, pola súa natureza e finalidade, as circunstancias de extraordinaria e urxente necesidade exixidas polo artigo 86 da Constitución como presupostos habilitantes para a súa aprobación. Extraordinaria e urxente necesidade derivadas das razóns expostas de situación excepcional de elevados prezos da factura eléctrica e de protección dos consumidores, e cuxa vixencia inmediata é imprescindible para que a modificación normativa poida ter a eficacia que se pretende.

X

Este real decreto lei dítase en virtude das competencias atribuídas ao Estado, en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e bases do réxime mineiro e enerxético, polo artigo 149.1.13.^a e 25.ª da Constitución. Polo demais, e en relación co bono social térmico, ditouse ao abeiro da soberanía financeira que ten o Estado para asignar fondos públicos a unha ou outra finalidades (por todas, e como máis recente, STC 88/2018, do 19 de xullo, F.X.4.º).

Así, en relación co primeiro título competencial, cabe lembrar como para o Tribunal Constitucional son bases do sector eléctrico «a ordenación da subministración de electricidade e de gas, os dereitos e obrigas dos suxeitos intervenientes, entre os cales se encontran a obriga das empresas comercializadoras de subministrar a electricidade e o gas, o dereito a exixir o pagamento da subministración e a adoptar medidas respecto aos consumidores que estean en situación de impagamento», pois todo iso «incide directamente na configuración do contido do réxime xurídico dun dos suxeitos que interveñen no sector eléctrico e de gas, ao afectar directamente as súas obrigas e dereitos, e tamén concirnen á garantía da subministración ao teren como finalidade introducir unha causa de suspensión da interrupción desta en caso de impagamento» (STC 62/2016, do 17 de marzo).

Por tanto, o establecemento de dereitos e obrigas para os consumidores e empresas subministradoras mediante un réxime homoxéneo que asegura un tratamento común en canto ás consecuencias derivadas do impagamento da subministración eléctrica e de gas en todo o territorio nacional é unha regulación que lle corresponde realizar ao Estado con fundamento na súa competencia sobre sector eléctrico.

Este real decreto lei adécuase á doutrina do Tribunal Constitucional con relación ao alcance das normas básicas en materia de enerxía respectando as competencias que, de ser o caso, se atribúan ás comunidades autónomas nos seus respectivos estatutos de autonomía.

Especialmente en materia de autoconsumo, o presente real decreto lei modifica a normativa vixente para adecuarse aos ditados do Tribunal Constitucional en materia de rexistro de autoconsumo, habilitando as comunidades autónomas para crear e xestionar os correspondentes rexistros territoriais de autoconsumo.

Así mesmo, ao configurarse o bono social térmico como unha axuda directa con cargo aos orzamentos xerais do Estado, e ser considerado polo tanto como unha actuación que cabe encadrar en materia de asistencia social, competencia que foi asumida estatutariamente por todas as comunidades autónomas, corresponde a súa xestión por iso ás comunidades autónomas, sen prexuízo da competencia do lexislador estatal para establecer os criterios e a metodoloxía para a repartición e o cálculo da axuda unitaria.

A presente norma adécuase aos principios de boa regulación establecidos no artigo 129 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.

Na súa virtude, en uso da autorización contida no artigo 86 da Constitución española, por proposta conxunta da ministra para a Transición Ecolóxica e da ministra de Facenda e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 5 de outubro de 2018,

DISPOÑO:

TÍTULO I

Medidas de protección dos consumidores

CAPÍTULO I

Pobreza enerxética e consumidores vulnerables

Artigo 1. *Estratexia nacional contra a pobreza enerxética.*

1. A Estratexia nacional contra a pobreza enerxética configúrase como un instrumento que permite abordar o fenómeno da pobreza enerxética desde unha perspectiva integral e con visión de longo prazo. Mediante esta estratexia realizarase un diagnóstico e caracterización do problema, deseñaranse indicadores oficiais de medición, estableceranse obxectivos de redución da pobreza enerxética nun horizonte a medio e longo prazo e proporanse medidas concretas para a consecución deses obxectivos, así como as súas vías de financiamento. Na dita estratexia teranse especialmente en conta os limiares de renda e a situación de vulnerabilidade dos colectivos afectados.

2. No prazo de seis meses desde a entrada en vigor do presente real decreto lei, o Goberno aprobará a Estratexia nacional contra a pobreza enerxética que, partindo dun diagnóstico da situación da pobreza enerxética, realice unha análise da eficacia e eficiencia dos instrumentos existentes, estableza obxectivos de redución da pobreza enerxética no medio e longo prazo e determine os eixes de actuación para a súa consecución, incluída a reforma, de ser o caso, de tales mecanismos.

3. Para a elaboración da Estratexia nacional contra a pobreza enerxética, o Goberno contará coa participación das comunidades autónomas e das entidades locais, así como coa dos axentes e colectivos sociais afectados.

Artigo 2. *Modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.*

Modifícase a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, nos seguintes aspectos:

Un. Modifícanse os parágrafos primeiro e terceiro do artigo 45.4, que quedan coa seguinte redacción:

«4. O bono social e a asunción tanto dos impagamentos do artigo 52.4.k) da presente lei como do custo do cofinanciamento da subministración de enerxía eléctrica daqueles consumidores aos cales resulte de aplicación o previsto no

artigo 52.4.j) da presente lei, serán considerados obrigación de servizo público segundo o disposto na Directiva 2009/72/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e pola que se derroga a Directiva 2003/54/CE.

(...)

Así mesmo, e co límite máximo que se estableza por orde da ministra para a Transición Ecolóxica, logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, as citadas sociedades ou grupos de sociedades asumirán a contía que deban achegar para cofinanciar coas administracións públicas competentes o custo da subministración dos consumidores a que fan referencia as alíneas j) e k) do artigo 52.4.»

Dous. Engádesse unha nova alínea r no artigo 46.1 co seguinte teor:

«r. A empresa comercializadora, no suposto de impagamento da factura eléctrica, remitirá ao órgano que designe cada Comunidade Autónoma, único para todo o ámbito territorial da Comunidade Autónoma, a lista dos puntos de subministración de electricidade, en baixa tensión, de ata 10 kW de potencia contratada, aos cales se requirise o pagamento para que se poidan adoptar as medidas necesarias que, de ser o caso, se consideren oportunas, conforme o Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica.»

Tres. Modifícase a alínea j) e engádesse unha nova alínea k) ao artigo 52.4, que quedarán redactados como segue:

«j) Nos termos e condicións que se establezan regulamentariamente, aquelas subministracións a consumidores que teñan a condición de vulnerables severos acollidos a tarifas de último recurso e que estean sendo atendidos, respecto a estas subministracións, polos servizos sociais das administracións públicas competentes por estar, en atención á súa renda, en risco de exclusión social. Estas subministracións circunscribíranse a persoas físicas na súa vivenda habitual. Todo o anterior deberá ser acreditado mediante documento expedido polos servizos sociais das referidas administracións públicas.

k) Aquelas subministracións que incorran en impagamento da factura eléctrica cuxo titular sexa beneficiario do bono social e para a súa aplicación acreditase formar parte dunha unidade familiar en que haxa ao menos un menor de dezaseis (16) anos, ou ben o titular, ou algún dos membros da unidade familiar se encontre en situación de dependencia recoñecida de grao II ou III, ou ben teña unha discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %, todo isto nos termos establecidos na normativa. A situación de vulnerabilidade social destes colectivos deberá ser acreditada mediante documento expedido polos servizos sociais das administracións públicas competentes. Estas subministracións circunscribíranse a persoas físicas na súa vivenda habitual.

En ningún caso se poderá suspender a subministración de enerxía eléctrica a aquelas instalacións cuxos servizos fosen declarados como esenciais de conformidade con esta lei.

Salvo nos supostos previstos nas alíneas j) e k), no caso de morosidade dos clientes que teñan subministracións vinculadas a servizos declarados como esenciais, as empresas distribuidoras ou comercializadoras poderán aplicar recargas ou afectar os pagamentos que perciban deses clientes ao aboamento das facturas correspondentes a estes servizos, con independencia do destino que o cliente, público ou privado, atribuíse a estes pagamentos.»

Catro. Engádense os seguintes novos puntos no artigo 64 co seguinte teor:

«49. Impor inxustificadamente condicións, dificultades ou atrasos en relación coa tramitación das solicitudes, ou coa aplicación do bono social, cando se cause un grave dano aos intereses xerais.

50. A comisión reiterada de tres ou máis infraccións tipificadas como graves no artigo 65 desta lei.

51. O incumprimento da obrigaón de remitir en prazo á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas a información necesaria para determinar o importe da axuda do bono social térmico e proceder ao seu pagamento, o envío incompleto desta, así como o incumprimento das obrigaóns de información aos consumidores relativas ao bono social térmico.»

Cinco. Engádense os seguintes novos puntos ao artigo 65 coa seguinte redacción:

«40. Impor inxustificadamente condicións, dificultades ou atrasos en relación coa tramitación das solicitudes, ou coa aplicación do bono social, cando se cause un grave prexuízo aos consumidores.

41. O incumprimento do prazo máximo para comunicar ao solicitante do bono social o resultado das comprobacións efectuadas para a súa aplicación, así como a omisión, de ser o caso, da razón da denegación.

42. A comisión reiterada de tres ou máis infraccións tipificadas como leves no artigo 66 desta lei.»

Seis. Engádense os seguintes novos puntos ao artigo 66 coa seguinte redacción:

«12. O incumprimento do prazo máximo para comunicar ao solicitante do bono social a documentación acreditativa de que careza a súa solicitude no caso de que esta fose incompleta, sempre e cando se cause un prexuízo ao solicitante.

13. Exixir ao solicitante do bono social a presentación de documentación ou acreditación de requisitos adicionais non establecidos na normativa reguladora do bono social.»

Sete. Modifícase o artigo 73.3 nos seguintes termos:

«3. A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, no ámbito das súas competencias, poderá impor sancións pola comisión das infraccións administrativas seguintes:

a) As tipificadas como moi graves nos números 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 45, 46, 49, 50 e 51 do artigo 64.

b) As tipificadas como graves a que se fai referencia no parágrafo anterior cando, polas circunstancias concorrentes, non se poidan cualificar de moi graves e, en particular, as tipificadas nos números 1, 4, 5, 6, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 40, 41, 42 e 43 do artigo 65.

c) As tipificadas como leves nos números 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14 e 15 do artigo 66.»

Artigo 3. *Modificación do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica.*

O Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica, queda modificado como segue:

Un. O artigo 1.3 queda redactado da seguinte maneira:

«3. Definir o mecanismo de financiamento e cálculo do bono social, así como do custo da subministración dos consumidores a que fan referencia os artigos 52.4.j) e 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.»

Dous. A letra c) do punto 2 do artigo 3.1 queda redactada como segue:

«c) Que o propio consumidor e, no caso de formar parte dunha unidade familiar, todos os seus membros que teñan ingresos, sexan pensionistas do sistema da Seguridade Social por xubilación ou incapacidade permanente e perciban a contía mínima vixente en cada momento para as ditas clases de pensión, e non perciban outros ingresos cuxa contía agregada anual supere os 500 euros.»

Tres. Engádense dúas alíneas d) e e) no artigo 3.3 coa seguinte redacción:

«d) Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar se encontre en situación de dependencia recoñecida de grao II ou III, conforme o establecido na lexislación vixente.

e) Que o consumidor acredite que a unidade familiar está integrada por un único proxenitor e, ao menos, un menor. Para os únicos efectos de comprobación desta circunstancia especial, o comercializador comprobará a través do libro de familia e do certificado de empadramento que non reside na vivenda a cuxa subministración se encontra ligado o bono social, un segundo proxenitor.»

Catro. O artigo 6.3 pasa a ter a seguinte redacción:

«3. A TUR de aplicación ao consumidor vulnerable será o prezo resultante de aplicar un desconto do 25 por cento en todos os termos que compoñen o PVPC.

No caso do consumidor vulnerable severo, o desconto será do 40 por cento.

En ambos os casos, o desconto será aplicado tendo en conta o límite de enerxía subministrada previsto para a facturación do termo de enerxía do PVPC por período de facturación, calculado segundo se establece no anexo I.

O desconto do 25 por cento ou, de ser o caso, do 40 por cento, que corresponda aplicar na factura sobre o termo de enerxía do PVPC, aplicarase sobre o valor obtido como resultado de multiplicar o importe que correspondería por facturación do termo de enerxía do PVPC sen desconto, pola relación entre o límite máximo de enerxía no período de facturación calculado segundo se establece no anexo I e o consumo de enerxía total no dito período de facturación.

A enerxía subministrada ao consumidor vulnerable e vulnerable severo por encima do dito límite no período de facturación seralle facturada ao PVPC.»

Cinco. Modifícase o artigo 7.5 nos seguintes termos:

«5. Así mesmo, na citada solicitude tanto o titular do punto de subministración como os restantes membros maiores de 14 anos e con capacidade para obrar que, de ser o caso, integren a unidade familiar a que pertencen, darán o seu consentimento expreso para que a comercializadora de referencia poida solicitar en calquera momento información das administracións correspondentes, ben autonómicas ou locais, cuxos servizos sociais estean atendendo ou vaian atender o consumidor que cumpra os requisitos para ser vulnerable, ben da Administración xeral do Estado, a través do Ministerio para a Transición Ecolóxica.

O consentimento outorgado á comercializadora de referencia en ningún caso implicará a autorización para ter acceso a información sobre as circunstancias especiais a), b), c) e d) que se recollen no artigo 3.3.»

Seis. O artigo 13 queda redactado como segue:

«Artigo 13. *Financiamento do bono social e do custo da subministración de electricidade dos consumidores a que fan referencia os artigos 52.4.j) e 52.4.k) da Lei do sector eléctrico.*

1. Conforme establece o artigo 45.4 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, o bono social será asumido polas matrices dos grupos de

sociedades que desempeñen a actividade de comercialización de enerxía eléctrica, ou polas propias sociedades que así o fagan se non forman parte de ningún grupo societario. Para estes efectos, a definición de grupo de sociedades será a establecida no artigo 42 do Código de comercio, publicado polo Real decreto do 22 de agosto de 1885.

2. Do mesmo modo, de acordo co disposto no referido artigo da Lei 24/2013, do 26 de decembro, as citadas sociedades ou grupos de sociedades asumirán tanto o custo derivado dos impagamentos a que fai referencia o artigo 52.4.k como as contías que resulten de aplicar o disposto no artigo 12 para cofinanciar coas administracións autonómicas ou locais correspondentes o custo da subministración de electricidade dos consumidores en risco de exclusión social.

3. As administracións públicas non se considerarán suxeitos obrigados a financiar o bono social, nin os impagamentos do artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, nin o custo do cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social. Si serán considerados como tales suxeitos obrigados as sociedades mercantís de titularidade pública e as empresas participadas polas administracións públicas que desempeñen a actividade de comercialización.

4. No caso de empresas participadas por máis dunha sociedade matriz con obrigación de asumir o custo do bono social e o custo do cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social, asignaráselles ás ditas sociedades matrices o número de clientes de forma proporcional á súa participación.

Este mesmo criterio será de aplicación no caso de empresas participadas por unha sociedade matriz con obrigación de asumir tales custos e outros suxeitos sen a obrigación de financeiros.

Se a empresa participada for, pola súa vez, suxeito obrigado só terá a obrigación sobre a porcentaxe de clientes ou subministración de electricidade non incluídos nas participacións xa contabilizadas.»

Sete. No artigo 14, ademais do custo do cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social, incluírase o dos consumidores definidos no artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro. A redacción queda da seguinte maneira:

«Artigo 14. *Método de cálculo das porcentaxes de repartición.*

1. A porcentaxe de repartición das cantidades que se financiarán relativas ao bono social, ao cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social e ao custo dos consumidores definidos no artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, será calculada anualmente pola Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.

De acordo co previsto no artigo 45.4 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, a porcentaxe de repartición das cantidades financiáveis calcularase para cada sociedade ou grupo de sociedades de forma proporcional á cota de clientes aos cales subministre enerxía eléctrica, como a relación entre un termo que será o valor medio anual de clientes que corresponda a cada un dos suxeitos obrigados, e outro termo que corresponderá á suma de todos os valores medios anuais de clientes do conxunto de sociedades comercializadoras.

Nos grupos societarios dos cales forme parte máis dunha comercializadora de enerxía eléctrica, o cálculo da cota de clientes aos cales se subministra enerxía eléctrica obterase agregando as cotas individuais de cada unha destas.

2. Para realizar o cálculo, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia seguirá o seguinte método:

a) Solicitude de información. A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia requirirá información ás empresas que desempeñen a actividade de

comercialización de enerxía eléctrica, para efectos de determinar se esas empresas no último ano completo, natural ou móbil, dispoñible no momento en que a dita Comisión elabore a proposta de porcentaxes de repartición:

1.º Son sociedade matriz dun grupo de sociedades que desenvolvan a actividade de comercialización de enerxía eléctrica.

2.º Forman parte dun grupo de sociedades en que sociedades do grupo realicen a actividade de comercialización de enerxía eléctrica.

As empresas ás cales se solicitará información serán aquelas que se poidan encontrar en calquera das situacións descritas nos dous parágrafos anteriores.

Así mesmo, poderase requirir calquera outra información necesaria co fin de poder determinar a participación das sociedades nalgunha destas actividades.

b) Contraste da información obtida. Unha vez obtida a información requirida de acordo coa alínea a) anterior, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia contrastará a información declarada por cada unha das sociedades coa información de que dispoña a dita Comisión para o exercicio das súas competencias.

No caso de que, como consecuencia da comprobación realizada, sexa necesario tomar en consideración datos que difiran dos proporcionados polas sociedades ou se teñan en conta outros distintos, a citada Comisión tomará a información que considere adecuada, xustificándoo e sen prexuízo de que esta circunstancia se poña de manifesto aos interesados.

c) Identificación de sociedades. Unha vez analizada a información dispoñible, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia identificará as sociedades matrices dos grupos de sociedades que desenvolvan a actividade de comercialización de enerxía eléctrica, ou as propias sociedades que así o fagan se non forman parte de ningún grupo societario, que deben asumir as cantidades relativas ao bono social, ao cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social e ao custo dos consumidores definidos no artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, utilizando como criterio o disposto no artigo 45.4 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e no artigo 13 deste real decreto.

d) Cálculo da porcentaxe de financiamento. Identificadas as sociedades, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia calculará a porcentaxe de financiamento do bono social, do cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social e o custo dos consumidores definidos no artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, aplicable a cada matriz do grupo empresarial ou, de ser o caso, sociedade, correspondentes ao último ano completo, natural ou móbil, de acordo coa información de que se dispoña segundo o punto anterior, de forma proporcional á cota de clientes aos cales subministre enerxía eléctrica, como a relación entre un termo que será o valor medio anual de clientes que corresponda a cada un os suxeitos obrigados, e outro termo que corresponderá á suma de todos os valores medios anuais de clientes do conxunto de sociedades comercializadoras.

3. A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia poderá solicitar os datos e informacións que resulten necesarios para a aplicación do previsto no presente real decreto, que deberán ser proporcionados polas sociedades, nos termos e prazos que se establezan. O seu incumprimento rexeráse pola normativa aplicable, en concreto, polas disposicións da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

Para iso, a citada Comisión poderá, no exercicio das súas funcións e, en concreto, en virtude do artigo 7, punto 36, da Lei 3/2013, do 4 de xuño, de creación da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, ditar as oportunas instrucións de desenvolvemento e de execución do presente real decreto.

4. Co fin de asegurar a adecuación da repartición ás concretas circunstancias do sector e posibilitar o seu público coñecemento e eventual control, a referida Comisión publicará na súa páxina web, antes do 10 de novembro de cada ano, a seguinte información, referida ao período considerado:

a) A relación de grupos de sociedades ou, de ser o caso, sociedades, que desenvolvan a actividade de comercialización de enerxía eléctrica que cumpran os requisitos previstos no artigo 45 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e no artigo 13.

b) As medias anuais do número de clientes das citadas sociedades que desenvolvan a actividade de comercialización de enerxía eléctrica e as porcentaxes que resultan para cada unha delas na proposta de repartición.

5. Unha vez identificadas as matrices dos grupos empresariais ou, de ser o caso, sociedades que desenvolvan a actividade de comercialización de enerxía eléctrica que deben asumir o custo do bono social, o custo do cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social e o dos consumidores definidos no artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e realizado, así mesmo, o cálculo da porcentaxe de repartición das cantidades relativas a ambos os custos, a citada Comisión remitirá a súa proposta ao Ministerio de Enerxía, Turismo e Axenda Dixital antes do 1 de decembro do ano anterior a que corresponda fixar as porcentaxes para a súa aprobación por orde do ministro, que será publicada no «Boletín Oficial del Estado».

Oito. Os puntos 2 e 3 do artigo 15 quedarán redactados como segue:

«2. A empresa comercializadora de referencia declarará, nos mesmos prazos establecidos para o bono social no artigo 9.5, á Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia as cantidades aboadas polas administracións das comunidades autónomas e das entidades locais correspondentes para os consumidores en risco de exclusión social, así como as cantidades asumidas en concepto de custo das subministracións dos consumidores a que fai referencia o artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

3. A comercializadora de referencia só declarará á Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia as cantidades correspondentes ao cofinanciamento unha vez que a Administración autonómica ou local aboase a factura correspondente e se emitise o correspondente certificado de pagamento.

A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, nos mesmos prazos e condicións análogas ás das liquidacións efectuadas para o bono social, aboará á empresa comercializadora de referencia tanto as cantidades que asumise do custo de cofinanciamento nestes casos ata o límite anual que se estableza por orde do ministro para a Transición Ecolóxica, logo de acordo da Comisión Delegada para Asuntos Económicos, como o custo asumido como consecuencia do custo da subministración aos consumidores a que fai referencia o artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro.»

Nove. O artigo 16 quedará modificado como segue:

«Artigo 16. *Regularización das cantidades financiáveis.*

1. Co fin de garantir a correcta aplicación do previsto no presente capítulo, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia poderá regularizar as cantidades achegadas polos distintos suxeitos recoñecendo, de ser o caso, os dereitos de cobramento ou as obrigas de pagamento que correspondan.

2. Para estes efectos, as contías derivadas das porcentaxes de repartición establecidas na correspondente orde ministerial segundo o disposto no artigo 14.5 que deixen de ser achegadas por comercializadoras que cesasen na súa actividade ou que fosen inhabilitadas para o seu exercicio serán asumidas polo resto de

suxeitos obrigados. Esta regularización levarase a cabo no mesmo prazo que a última liquidación do sistema eléctrico antes da de peche e posteriormente, se for necesario, nunha liquidación realizada ao mesmo tempo que a liquidación de peche. No caso de que, tras efectuarse esas liquidacións, queden cantidades pendentes de ser achegadas, estas serán asumidas polos suxeitos obrigados en virtude da orde ministerial que sexa publicada para o financiamento do bono social, do cofinanciamento da enerxía eléctrica subministrada aos consumidores en risco de exclusión social e o financiamento das subministracións dos consumidores a que fai referencia o artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do ano seguinte, atendendo no referente á repartición de porcentaxes ao disposto no artigo 14.

A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia informará o Ministerio para a Transición Ecolóxica e dará publicidade e información de maneira transparente na súa páxina web relativa á dita regularización.»

Dez. O artigo 17 queda redactado co seguinte teor:

«Artigo 17. *Carácter revisable do mecanismo de financiamento.*

De acordo co disposto polo artigo 45.4 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, o Goberno revisará, ao menos cada catro anos, o mecanismo de financiamento do bono social, o custo do cofinanciamento da subministración de electricidade de enerxía eléctrica dos consumidores en risco de exclusión social e o custo das subministracións dos consumidores a que fai referencia o artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro.»

Once. O artigo 20 queda redactado como segue:

«Artigo 20. *Non suspensión da subministración de electricidade ao consumidor en risco de exclusión social nin ao consumidor a que fai referencia o artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro.*

A subministración de electricidade do consumidor que teña a condición de vulnerable severo acollido á correspondente TUR e que estea a ser atendido, respecto á súa subministración de electricidade, polos servizos sociais dunha Administración autonómica ou local, en virtude do disposto no artigo 52.4.j) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, non poderá ser suspendido cando a Administración autonómica ou local cuxos servizos sociais estean atendendo o consumidor asuma ao menos o 50 por cento do importe da súa factura a PVPC previo á aplicación do desconto por bono social, e o pagamento sexa efectuado e acreditado mediante o correspondente certificado ante o comercializador de referencia no prazo de cinco meses desde a emisión da factura.

Tampouco poderá ser suspendida a subministración do consumidor que incorra en impagamento da factura eléctrica cando sexa beneficiario do bono social e para a súa aplicación acredítase formar parte dunha unidade familiar, nos termos establecidos na normativa, en que haxa ao menos un menor de 16 anos, ou cando o consumidor beneficiario do bono social ou algún dos membros da unidade familiar a que pertenza se encontre en situación de dependencia recoñecida de grao II ou III, ou teña unha discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %, segundo se recolle no artigo 52.4.k) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e se acredite a vulnerabilidade social destes colectivos mediante documento expedido polos servizos sociais das administracións públicas competentes.»

Doce. O anexo I pasa a quedar redactado do seguinte modo:

«ANEXO I

Límite de enerxía en cada período de facturación sobre a que se aplicará o desconto no termo de facturación de enerxía do PVPC do consumidor acollido ao bono social

1. Para cada período de facturación, o límite máximo de enerxía a que fai referencia o artigo 6 a que será aplicado o desconto sobre o termo de facturación de enerxía do PVPC, calculado conforme o disposto no artigo 8 do Real decreto 216/2014, do 28 de marzo, que resulte de aplicación ao consumidor acollido ao bono social, dependendo da situación da unidade familiar a que pertenza, calcularase de acordo co seguinte:

a) O comercializador de referencia rateará a enerxía anual máxima recollida na táboa do punto 2 entre o número de días que conformen o período de facturación.

b) Á cantidade de enerxía obtida segundo o punto anterior para o período de facturación engadiráselle a enerxía non consumida con dereito a desconto dos períodos de facturación correspondentes aos doce meses completos anteriores.

2. Na factura informarase de forma separada do consumo facturado con dereito a desconto e do consumo que excede o límite e que, por tanto, non será obxecto de desconto na factura.

Categorías	Límites máximos ao consumo – kWh
Unidade familiar sen menores /demandante individual.	1.380
Unidade familiar cun menor.	1.932
Unidade familiar con dous menores.	2.346
Unidade familiar familias numerosas.	4.140
Unidade familiar /demandante individual-pensionistas (contía mínima).	1.932»

Trece. Modifícase o anexo VII, que queda redactado como segue:

«ANEXO VII

Modelo de renuncia á aplicación do bono social

Mediante a sinatura do presente documento, como titular do contrato de subministración de enerxía eléctrica coa empresa [consígnese nome de comercializadora de referencia], RENUNCIO expresamente á aplicación do bono social e, por tanto, renuncio ao correspondente desconto na factura sobre o prezo voluntario para o pequeno consumidor (PVPC) a que tería dereito se eu, ou a miña unidade familiar, cumpre algún dos requisitos seguintes:

– Cumprir os limiares de renda establecidos, tendo en conta a posible concorrencia das circunstancias especiais que aumentan tales limiares (discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %, acreditar a situación de violencia de xénero, condición de vítima de terrorismo, en situación de dependencia de grao II ou III ou unidade familiar integrada por un único proxenitor e, ao menos, un menor).

– Estar en posesión do título de familia numerosa.

– Ser pensionista, ou que todos os membros da unidade familiar o sexan, do sistema da Seguridade Social por xubilación ou incapacidade permanente, e percibir a contía mínima vixente en cada momento para tales clases de pensión, e non percibir outros ingresos cuxa contía agregada anual supere os 500 euros.

Lugar e data

Asinado,

[Consígnese os datos do consumidor]»

Artigo 4. *Modificación da Orde ETU/943/2017, do 6 de outubro, pola que se desenvolve o Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica.*

A Orde ETU/943/2017, do 6 de outubro, pola que se desenvolve o Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica, modifícase nos seguintes termos:

Un. No apéndice I e no apéndice II do anexo I, no inciso «para acreditar o cumprimento dos requisitos, achega:», os parágrafos seguintes:

«– Se se marcou o recadro correspondente ao cumprimento dalgunha das circunstancias especiais que se recollen no artigo 3.3 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica, achega:

Certificado ou outro documento acreditativo válido dos servizos sociais do órgano competente ou do órgano designado pola Comunidade Autónoma.»

Substitúense polos parágrafos:

«– Se se marcou o recadro correspondente ao cumprimento dalgunha das circunstancias especiais que se recollen no artigo 3.3 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica, achega:

Certificado ou outro documento acreditativo válido dos servizos sociais do órgano competente designado para a Comunidade Autónoma en caso de cumprir algunha das circunstancias especiais recollidas nas alíneas a), b), c) ou d) do artigo 3.3 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro.

Fotocopia do libro de familia e do certificado de empadramento en caso de cumprir a circunstancia especial recollida no artigo 3.3 e).»

Dous. No apéndice I e no apéndice II do anexo I, no inciso «Requisitos necesarios para ser consumidor vulnerable», os parágrafos seguintes:

«c) Que o propio consumidor e, no caso de formar parte dunha unidade familiar, todos os membros dela que teñan ingresos, sexan pensionistas do sistema da Seguridade Social por xubilación ou incapacidade permanente, e perciban por iso a contía mínima vixente en cada momento para tales clases de pensión, e non perciban outros ingresos cuxa contía agregada anual supere os 500 euros.

Os multiplicadores de renda respecto do índice IPREM de 14 pagas establecidos na alínea a) incrementaranse, en cada caso, en 0,5, sempre que concorra algunha das seguintes circunstancias especiais (artigo 3.3 do real decreto mencionado):

– Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar teña discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %.

– Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar acredite a condición de vítima de violencia de xénero, conforme o establecido na lexislación vixente.

– Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar teña a condición de vítima de terrorismo, conforme o establecido na lexislación vixente.»

Substitúense polos parágrafos:

«c) Que o propio consumidor e, no caso de formar parte dunha unidade familiar, todos os membros dela que teñan ingresos, sexan pensionistas do sistema da

Seguridade Social por xubilación ou incapacidade permanente e perciban por iso a contía mínima vixente en cada momento para tales clases de pensión e non perciban outros ingresos cuxa contía agregada anual supere os 500 euros.

Os multiplicadores de renda respecto do índice IPREM de 14 pagas establecidos na alínea a) incrementaranse, en cada caso, en 0,5, sempre que concorra algunha das seguintes circunstancias especiais (artigo 3.3 do real decreto mencionado):

- Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar teña discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %.
- Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar acredite a condición de vítima de violencia de xénero, conforme o establecido na lexislación vixente.
- Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar teña a condición de vítima de terrorismo, conforme o establecido na lexislación vixente.
- Que o consumidor ou algún dos membros da unidade familiar se encontre en situación de dependencia recoñecida de grao II ou III, conforme o establecido na lexislación vixente.
- Que o consumidor acredite que a unidade familiar está integrada por un único proxenitor e, ao menos, un menor.»

Artigo 5. *Bono social térmico.*

1. Créase o programa de concesión directa de axudas destinadas a paliar a pobreza enerxética en consumidores vulnerables, no que respecta a enerxía destinada a calefacción, auga quente sanitaria ou cociña, denominado bono social térmico.

2. A axuda que se concederá ten como finalidade compensar gastos necesarios para garantir a subministración de enerxía para usos térmicos ou o apoio a actuacións de aforro ou melloras da eficiencia enerxética aos consumidores vulnerables.

Artigo 6. *Compatibilidade con outras modalidades de axuda.*

Esta axuda é compatible coa percepción doutras subvencións, axudas, ingresos ou recursos para a mesma finalidade procedentes de calquera Administración ou ente público ou privado, nacional ou internacional, de que se poidan beneficiar os destinatarios da axuda. Así mesmo, será compatible coa percepción do bono social de electricidade.

Artigo 7. *Financiamento do bono social térmico.*

1. O bono social térmico financiarase con cargo aos orzamentos xerais do Estado.

2. O outorgamento de axudas en concepto de bono social térmico estará condicionado á existencia de dispoñibilidade orzamentaria e, en todo caso, suxeito ao límite de dispoñibilidade orzamentaria fixado cada ano na Lei de orzamentos xerais do Estado para este concepto.

Artigo 8. *Beneficiarios.*

En cada exercicio serán beneficiarios do bono social térmico aqueles consumidores que sexan beneficiarios do bono social de electricidade previsto no artigo 45 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, en 31 de decembro do ano anterior.

Artigo 9. *Criterios de distribución da axuda do bono social térmico entre os beneficiarios.*

1. A cantidade consignada na partida orzamentaria con cargo á cal se financie o bono social térmico en cada exercicio orzamentario distribuirase, entre todos os beneficiarios do artigo 8, mediante a concesión dun pagamento único anual.

2. A contía que percibirá cada beneficiario determinarase atendendo ao seu grao de vulnerabilidade segundo se defina na normativa reguladora do bono social eléctrico, así como á zona climática en que se localice a vivenda en que se encontre empadroadado, todo iso en aplicación da metodoloxía recollida no anexo I do presente real decreto lei.

Artigo 10. *Procedemento para a determinación e o pagamento do importe da axuda.*

1. O número total de beneficiarios do bono social térmico determinarase, de conformidade co disposto no artigo 8, atendendo ao número total de consumidores que sexan beneficiarios do bono social de electricidade previsto no artigo 45 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, en 31 de decembro do ano anterior.

2. A xestión e o pagamento das axudas corresponderán ás comunidades autónomas e ás cidades con estatuto de autonomía. Para estes efectos, o Ministerio para a Transición Ecolóxica, a partir da información a que fai referencia o artigo 11, calculará a distribución territorial do orzamento dispoñible no exercicio para este fin e transferirá os importes ás administracións competentes para o seu pagamento, xunto coa información dos beneficiarios e os importes que lles corresponden de acordo co previsto nos puntos anteriores.

3. As comunidades autónomas e cidades con estatuto de autonomía realizarán o pagamento da axuda aos beneficiarios durante o primeiro trimestre do ano, na forma que coiden máis procedente de acordo cos seus procedementos, organización e co colectivo de beneficiarios, garantindo en todo caso a posibilidade de renuncia á axuda por parte dos beneficiarios que así o soliciten.

4. Nas comunicacións e procedementos que as administracións competentes para a xestión e o pagamento establezan en relación co bono social térmico especificarase con claridade que a axuda é outorgada con cargo ao orzamento do Ministerio para a Transición Ecolóxica.

5. As comunidades autónomas e cidades con estatuto de autonomía poderán ampliar a contía outorgada con cargo aos seus propios orzamentos. Deberase especificar a porcentaxe de cofinanciamento das administracións participantes nas comunicacións a que se refire o punto anterior.

6. Unha vez realizado o pagamento, as comunidades autónomas e cidades con estatuto de autonomía remitirán no primeiro semestre do ano un informe á Secretaría de Estado de Enerxía con detalle das axudas outorgadas, das renuncias rexistradas, do grao de cofinanciamento que, de ser o caso, se producise e dos remanentes que se puidesen ter xerado, para os efectos da súa consideración no cálculo da repartición do seguinte exercicio.

Artigo 11. *Obrigacións dos comercializadores de referencia.*

Co único fin de poder determinar o importe da axuda do bono social térmico e proceder ao seu pagamento, os comercializadores de referencia deberán remitir á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, antes do 15 de xaneiro de cada ano, unha listaxe daqueles dos seus clientes que sexan beneficiarios do bono social eléctrico en 31 de decembro do ano anterior, en que conste a seguinte información.

- i. Nome e DNI do beneficiario.
- ii. Domicilio completo, indicando vía, número, código postal e municipio.
- iii. Se ten a consideración de consumidor vulnerable severo ou en risco de exclusión social.
- iv. Datos da conta bancaria.

CAPÍTULO II

Outras medidas de protección dos consumidores de electricidade

Artigo 12. *Modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.*

Modifícase a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, nos seguintes aspectos:

Un. Engádense os seguintes puntos ao artigo 46, coa seguinte redacción:

«r) As comercializadoras eléctricas non poderán realizar publicidade non solicitada en visitas domiciliarias sobre os seus produtos, excepto no caso de que o

destinatario solicítase por iniciativa propia recibir información sobre o servizo por ese medio. A entidade anunciante será considerada a responsable do cumprimento do presente punto.

s) As comercializadoras eléctricas non poderán realizar prácticas de contratación nos domicilios dos clientes de forma directa, salvo que exista unha petición expresa por parte do cliente e por propia iniciativa para establecer a cita.»

Dous. Modifícase o artigo 47.2 coa seguinte redacción:

«2. En caso de que un comercializador incumpra algún dos requisitos exixidos para o exercicio da súa actividade, o órgano competente do Ministerio para a Transición Ecolóxica poderá, logo da tramitación dun procedemento en que se garanta a audiencia do interesado, declarar a extinción da habilitación para actuar como comercializador durante o prazo máximo dun ano, nos termos que se desenvolvan regulamentariamente.

Nestes casos, a ministra para a Transición Ecolóxica poderá determinar, logo de trámite de audiencia e de forma motivada, obxectiva e transparente, o traspaso dos clientes do dito comercializador a un comercializador de referencia, e as condicións de subministración de tales clientes.»

Tres. Engádesse un punto 3 no artigo 50 co seguinte teor:

«3. Mediante real decreto do Consello de Ministros regularanse os termos e as condicións en que os comercializadores de enerxía eléctrica poderán acceder a determinada información relativa ao consumo e á potencia demandada dos consumidores coa finalidade de lles poderen ofrecer actuacións tendentes a favorecer a xestión de demanda, optimizar a contratación ou outro tipo de medidas de eficiencia enerxética, ben directamente ou ben a través de empresas de servizos enerxéticos, respectando en todo caso a protección de datos de carácter persoal.»

Catro. Engádesse un punto ao artigo 65 coa seguinte redacción:

«43. O incumprimento por parte dos comercializadores das obrigacións establecidas na normativa relativas a prácticas de contratación e relación cos clientes.»

Artigo 13. *Modificación da Lei 34/1998, do 7 de outubro, do sector de hidrocarburos.*

Modifícase a Lei 34/1998, do 7 de outubro, nos seguintes aspectos:

Un. Engádense os seguintes puntos ao artigo 81.2 coa seguinte redacción:

«r) Os comercializadores de gas natural non poderán realizar publicidade non solicitada en visitas domiciliarias sobre os seus produtos, excepto no caso de que o destinatario solicítase por iniciativa propia recibir información sobre o servizo por ese medio. A entidade anunciante será considerada a responsable do cumprimento do presente punto.

s) Os comercializadores de gas natural non poderán realizar prácticas de contratación nos domicilios dos clientes de forma directa, salvo que exista unha petición expresa por parte do cliente e por propia iniciativa para establecer a cita.»

Dous. Engádesse un novo parágrafo ao final do artigo 85 coa seguinte redacción:

«Mediante real decreto do Consello de Ministros regularanse os termos e as condicións en que os comercializadores de gas natural poderán acceder a determinada información relativa ao consumo dos consumidores coa finalidade de lles poderen ofrecer actuacións tendentes a favorecer a xestión de demanda ou outro tipo de medidas de eficiencia enerxética, ben directamente ou ben a través de

empresas de servizos enerxéticos, respectando en todo caso a protección de datos de carácter persoal.»

Tres. Engádense un punto ao artigo 110 coa seguinte redacción:

«ao) O incumprimento por parte dos comercializadores das obrigacións establecidas na normativa relativas a prácticas de contratación e relación cos clientes.»

Catro. O artigo 116.3.b) queda redactado como segue:

«b) As tipificadas como graves a que se fai referencia no parágrafo anterior cando, polas circunstancias concorrentes, non se poidan cualificar como moi graves e, en particular, as tipificadas nas alíneas c), d), f), k), l), m), n), o), p), s), t), u), v), w), ad), ae), af), ag) e bg) do artigo 110.»

Artigo 14. Modificación do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica.

Un. Engádense dous novos puntos 3 bis e 3 ter no artigo 73, nos seguintes termos:

«3 bis. A compra de enerxía para os consumidores no mercado é un requisito de capacidade técnica e económica cuxo cumprimento será verificado a través dos informes de seguimento de Red Eléctrica de España, S.A., como operador do sistema.

3 ter. O pagamento das peaxes de acceso á rede e dos cargos é un requisito de capacidade económica que se acreditará conforme dereito.»

Dous. Modifícase o artigo 83.5, que queda redactado como segue:

«5. Non obstante o anterior, para os incrementos de potencia dos contratos en baixa tensión cuxa antigüidade sexa superior a vinte anos, as empresas distribuidoras deberán verificar as instalacións. Neste caso, estarán autorizadas para cobrar os dereitos de verificación vixentes, o que non será exigible noutro tipo de modificacións. Se, efectuada esa verificación, se comproba que as instalacións non cumpren as condicións técnicas e de seguridade regulamentarias, a empresa distribuidora deberá exixir a adaptación das instalacións e a presentación do correspondente boletín do instalador.»

Artigo 15. Modificación do Real decreto 216/2014, do 28 de marzo, polo que se establecen a metodoloxía de cálculo dos prezos voluntarios para o pequeno consumidor de enerxía eléctrica e o seu réxime xurídico de contratación.

Modifícase o artigo 20.2 do Real decreto 216/2014, do 28 de marzo, polo que se establecen a metodoloxía de cálculo dos prezos voluntarios para o pequeno consumidor de enerxía eléctrica e o seu réxime xurídico de contratación, nos termos seguintes:

«2. Os comercializadores de referencia deberán informar en todas as súas facturas os consumidores que cumpran as condicións para acollerse aos prezos voluntarios para o pequeno consumidor das opcións de contratación existentes, e da obrigaón dos ditos comercializadores de subministrarlles de acordo co disposto na normativa de aplicación.

Adicionalmente, en cada período de facturación deberán incluír na factura de cada consumidor que teña contratado o PVPC o importe a que tería ascendido de se ter aplicado o resto de modalidades de discriminación horaria asociadas ás peaxes de acceso que pode contratar o consumidor con dereito a PVPC.

Así mesmo, detallarán nas súas facturas as referencias ás páxinas web da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia onde se encontre a lista de

todas as empresas comercializadoras, tanto de referencia como en mercado libre, indicando os seus teléfonos gratuítos e páxinas web, e deberán incluír en todas as facturas a referencia á páxina web onde se recollerá a información relativa aos requisitos que deben cumprir para teren dereito á tarifa de último recurso os consumidores vulnerables con dereito á aplicación do bono social e os datos do servizo de atención onde obter esa información.

Toda a nova información que se recolle neste artigo deberá aparecer co mesmo tamaño de letra e coa mesma relevancia que a das partes principais da factura.»

Artigo 16. *Modificación do Real decreto 1164/2001, do 26 de outubro, polo que se establecen tarifas de acceso ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica.*

O Real decreto 1164/2001, do 26 de outubro, polo que se establecen tarifas de acceso ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica, modifícase nos aspectos seguintes:

Un. Modifícase o ordinal 1.º do artigo 5.4, que queda redactado nos seguintes termos:

«1.º O consumidor ou o seu mandatario, de acordo co ámbito de aplicación das tarifas de acceso establecido no artigo 1, punto 1, do presente real decreto, poderá elixir a tarifa e a modalidade que considere máis conveniente aos seus intereses entre as oficialmente autorizadas para o uso das redes pola subministración de enerxía que este desexe demandar, sempre que cumpra as condicións establecidas no presente real decreto. Así mesmo, o consumidor poderá elixir a potencia para contratar e deberase axustar, de ser o caso, aos tramos correspondentes aos de intensidade normalizados para os aparellos de control.

Malia o anterior, o consumidor poderá contratar a potencia en múltiplos de 0,1 kW sempre que a potencia contratada non supere os 15 kW e dispoña de contador que permita a discriminación horaria e a telexestión.»

Dous. Modifícase o artigo 7.1 nos seguintes termos:

«1. Tarifas 2.0A e 2.1.A: tarifas simples para baixa tensión. Poderanse aplicar a calquera subministración en baixa tensión, con potencia contratada non superior a 15 kW.

As subministracións acollidas a estas tarifas poderán optar pola modalidade de tarifa de acceso con discriminación horaria (2.0.DHA, 2.0.DHS e 2.1.DHA).

Nestas modalidades aplícanse prezos diferenciados para a enerxía consumida en cada un dos dous (punta e val) ou tres períodos (punta, chan e val).

En calquera caso, para estas subministracións a potencia que se contratará será a máxima potencia prevista para demandar considerando tanto as horas punta como as horas chan e val.»

Tres. Modifícase o artigo 7.4 que queda redactado co seguinte teor:

«4. Peaxe de acceso 6: peaxes de acceso xerais para alta tensión. Serán de aplicación a calquera subministración en tensións comprendidas entre 1 e 36 kV con potencia contratada nalgún dos períodos tarifarios superior a 450 kW e a calquera subministración en tensións superiores a 36 kV, no tramo de tensión que corresponda en cada caso, excepto a peaxe de conexións internacionais que se aplicará ás exportacións de enerxía e aos tránsitos de enerxía non recollidos no artigo 1.3 do presente real decreto.

Esta peaxe diferenciarase por niveis de tensión e estará baseada en seis períodos tarifarios en que se dividirá a totalidade das horas anuais.

A estas peaxes de acceso seralles de aplicación a facturación por enerxía reactiva, nas condicións fixadas no artigo 9.3.

As potencias contratadas nos diferentes períodos serán tales que a potencia contratada nun período tarifario (P_{n+1}) sexa sempre maior ou igual que a potencia contratada no período tarifario anterior (P_n).

As súas modalidades, en función da tensión de servizo, son:

Nivel de tensión	Peaxe
≥ 1 kV e < 30 kV	6.1A
≥ 30 kV e $< 72,5$ kV	6.2
$\geq 72,5$ kV e < 145 kV	6.3
≥ 145 kV	6.4
Conexións internacionais	6.5»

Catro. Modifícase o artigo 9, punto 1.2.a).1, nos seguintes termos:

«1. Tarifa 2.0 e 2.1: nas subministracións con contadores que permitan a discriminación horaria e a telexestión, o control da potencia demandada realizarase mediante a apertura do elemento de corte do contador de enerxía instalado tarado á correspondente potencia ou potencias contratadas.

Nos puntos de subministración onde non se dispoña de contador que permita a discriminación horaria e a telexestión, o control da potencia demandada realizarase mediante a instalación do interruptor de control de potencia (ICP) tarado á amperaxe correspondente á potencia contratada.

Alternativamente, naqueles casos en que, polas características da subministración, esta non poida ser interrompida, o consumidor poderá optar a que a determinación da potencia que sirva de base para a facturación se realice por maxímetro. Nestes casos a potencia contratada non poderá ser inferior á potencia que, de ser o caso, figure no boletín de instalador para os equipamentos que non poidan ser interrompidos. En todos os casos, os maxímetros terán un período de integración de 15 minutos.»

Cinco. Modifícase o artigo 9, punto 1.2.b).1, nos seguintes termos:

«1. Tarifa 2.0 e 2.1: a potencia que se facturará en cada período tarifario será a potencia contratada, no caso en que o control de potencia se realice cun interruptor de control de potencia ou, de ser o caso, mediante o contador que permita a discriminación horaria e a telexestión, ou segundo a fórmula que se establece no punto 1.2.b.2 do presente artigo, se ese control de potencia se realiza por medio de maxímetro.»

Seis. Modifícase o artigo 9.3 nos seguintes termos:

«3. Termo de facturación de enerxía reactiva. O termo de facturación por enerxía reactiva será de aplicación para todos os consumidores excepto para as subministracións acollidas ás peaxes 2.0 e 2.1. Os consumidores aos cales se lles facture o termo de enerxía reactiva deberán dispor do contador de enerxía reactiva permanentemente instalado.

Este termo aplicarase sobre todos os períodos tarifarios, excepto no período 3, para as tarifas 3.0A e 3.1A, e no período 6, para as tarifas 6, sempre que o consumo de enerxía reactiva exceda o 33 por 100 do consumo de activa durante o período de facturación considerado ($\cos \psi < 0,95$) e unicamente afectará os ditos excesos.

O prezo de kVArh de exceso establecerase en céntimos de euro/kVArh.

Para a determinación da súa contía, deberase dispor do contador de enerxía reactiva instalado.

As facturacións que obteñan as empresas distribuidoras por este termo non estarán suxeitas ao proceso de liquidacións establecido no Real decreto 2017/1997, do 26 de decembro, quedarán en poder de cada unha delas, e dedicaranse ás

accións necesarias para cumprir os requisitos de control de tensión exixidos ás empresas distribuidoras respecto á rede de transporte, para o cal deberán presentar ante a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, dentro dos tres primeiros meses de cada ano, un plan de actuacións para a súa aprobación, logo de informe da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia. A Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas poderá requirir tanta información sexa necesaria e realizar as comprobacións que coide oportunas, ben directamente ou a través da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, para garantir a correcta dedicación de tales recadacións.

As condicións particulares que se establecen para a aplicación deste termo, así como as obrigacións en relación con el, son as seguintes:

a) Corrección obrigatoria do factor de potencia: cando un consumidor con potencia contratada superior a 15 KW teña un consumo de enerxía reactiva superior a 1,5 veces o de enerxía activa en tres ou máis medicións, a empresa distribuidora que lle subministra poderá comunicalo ao organismo competente da Comunidade Autónoma, quen poderá establecer ao consumidor un prazo para a mellora do seu factor de potencia e, se non se cumpre o prazo establecido, poderá chegar a ordenar a suspensión do exercicio do dereito ao acceso ás redes mentres non se mellore a instalación na medida precisa».

Artigo 17. Modificación do Real decreto 1435/2002, do 27 de decembro, polo que se regulan as condicións básicas dos contratos de adquisición de enerxía e de acceso ás redes en baixa tensión.

Engádese un cuarto parágrafo no artigo 7.2, do Real decreto 1435/2002, do 27 de decembro, polo que se regulan as condicións básicas dos contratos de adquisición de enerxía e de acceso ás redes en baixa tensión, coa seguinte redacción:

«Adicionalmente, as empresas comercializadoras non poderán acceder á información do punto ac), que quedará accesible para a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, no exercicio das súas funcións.»

TÍTULO II

Autoconsumo de electricidade

Artigo 18. Modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.

A Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, modifícase da seguinte maneira:

Un. Modifícase o artigo 9, o cal queda redactado como segue:

«Artigo 9. *Autoconsumo de enerxía eléctrica.*

1. Para os efectos desta lei, entenderase por autoconsumo o consumo por parte dun ou de varios consumidores de enerxía eléctrica proveniente de instalacións de produción próximas ás de consumo e asociadas a eles.

Distínguense as seguintes modalidades de autoconsumo:

a) Modalidades de subministración con autoconsumo sen excedentes. Cando os dispositivos físicos instalados impidan a inxección de enerxía excedentaria á rede de transporte ou distribución. Neste caso existirá un único tipo de suxeito dos previstos no artigo 6, que será o suxeito consumidor.

b) Modalidades de subministración con autoconsumo con excedentes. Cando as instalacións de xeración poidan, ademais de subministrar enerxía para autoconsumo, inxectar enerxía excedentaria nas redes de transporte e distribución.

Nestes casos existirán dous tipos de suxeitos dos previstos no artigo 6, o suxeito consumidor e o produtor.

2. Desenvolverase regulamentariamente o concepto de instalacións próximas para efectos de autoconsumo. En todo caso, entenderanse como tales as que estean conectadas na rede interior dos consumidores asociados, estean unidas a estes a través de liñas directas ou estean conectadas á rede de baixa tensión derivada do mesmo centro de transformación.

3. As instalacións de produción non superiores a 100 kW de potencia asociadas a modalidades de subministración con autoconsumo con excedentes estarán exentas da obriga de inscrición no Rexistro Administrativo de Instalacións de Produción de Enerxía Eléctrica. Non obstante, as comunidades autónomas e as cidades autónomas de Ceuta e Melilla poderán dar de alta, de oficio, tales instalacións nos seus respectivos rexistros administrativos de autoconsumo. O Goberno establecerá regulamentariamente o procedemento para a remisión da dita información ao Ministerio para a Transición Ecolóxica para a súa incorporación no Rexistro Administrativo de Instalacións de Produción de Enerxía Eléctrica.

4. Para o seguimento da actividade de autoconsumo de enerxía eléctrica desde o punto de vista económico, e da súa incidencia no cumprimento dos obxectivos de enerxías renovables e na operación do sistema, créase no Ministerio para a Transición Ecolóxica o Rexistro Administrativo de Autoconsumo de Enerxía Eléctrica, que será telemático, declarativo e de acceso gratuíto.

As comunidades autónomas con competencias na materia poderán crear e xestionar os correspondentes rexistros territoriais en que deberán estar inscritos todos os consumidores acollidos a calquera das modalidades de autoconsumo de enerxía eléctrica situados no seu ámbito territorial.

Para aqueles suxeitos consumidores conectados a baixa tensión, cuxa instalación xeradora sexa de baixa tensión e a potencia instalada de xeración sexa menor de 100 kW que realicen autoconsumo, a inscrición farana de oficio as comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla nos seus respectivos rexistros a partir da información remitida en virtude do Regulamento electrotécnico de baixa tensión.

Reglamentariamente, logo de audiencia das comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla, o Goberno establecerá a organización, así como o procedemento de inscrición e comunicación de datos ao Rexistro Administrativo de Autoconsumo de Enerxía Eléctrica. Neste regulamento recollerase a información que as comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla deberán remitir ao Ministerio para a Transición Ecolóxica para a súa incorporación ao Rexistro Administrativo de Autoconsumo de Enerxía Eléctrica estatal. Esta información deberá ser remitida mesmo cando non dispoñan de rexistro administrativo autonómico.

5. A enerxía autoconsumida de orixe renovable, coxeración ou residuos estará exenta de todo tipo de cargas e peaxes. No caso de que se produza transferencia de enerxía a través da rede de distribución en instalacións próximas, para efectos de autoconsumo poderanse establecer as cantidades que resulten de aplicación polo uso da dita rede de distribución. Os excedentes das instalacións de xeración asociadas ao autoconsumo estarán sometidos ao mesmo tratamento que a enerxía producida polo resto das instalacións de produción, ao igual que os déficits de enerxía que os autoconsumidores adquiren a través da rede de transporte ou distribución estarán sometidos ao mesmo tratamento que os do resto de consumidores.

Sen prexuízo do anterior, poderanse desenvolver regulamentariamente mecanismos de compensación simplificada entre déficits dos autoconsumidores e excedentes das súas instalacións de produción asociadas, que en todo caso estarán limitados a potencias destas non superiores a 100 kW.

6. Estableceranse regulamentariamente as condicións administrativas e técnicas para a conexión á rede das instalacións de produción asociadas ao autoconsumo. Estes requisitos serán proporcionais ao tamaño da instalación e á modalidade de autoconsumo.

As instalacións en modalidade de subministración con autoconsumo sen excedentes de ata 100 kW someteranse exclusivamente aos regulamentos técnicos correspondentes. En particular, as instalacións de subministración con autoconsumo conectadas en baixa tensión executaranse de acordo co establecido no Regulamento electrotécnico de baixa tensión.

As configuracións de medida que sexan de aplicación nas instalacións de autoconsumo serán definidas regulamentariamente polo Goberno. En todo caso, estas configuracións deberán conter os equipamentos de medida estritamente necesarios para a correcta facturación dos prezos, tarifas, cargos ou peaxes que lles resulten de aplicación.»

Dous. Modifícase o punto 43 do artigo 64, que queda redactado como segue:

«43. O incumprimento dalgún dos requisitos técnicos de aplicación ás distintas modalidades de autoconsumo cando se produzan perturbacións que afecten a calidade de subministración no ámbito da rede a que están conectados.»

Tres. Engádesse un punto 14 ao artigo 66, que queda redactado como segue:

«14. En relación co autoconsumo, o incumprimento dos requisitos e obrigacións establecidos, cando non estea tipificado como moi grave, así como a aplicación incorrecta das modalidades e dos seus réximes económicos asociados recollidos nesta lei e na súa normativa de desenvolvemento.»

Catro. Engádesse un novo parágrafo ao artigo 67.2, coa seguinte redacción:

«Nos casos en que a infracción estea relacionada co autoconsumo, a sanción máxima será a maior de entre as dúas contías seguintes: o 10 % da facturación anual por consumo de enerxía eléctrica ou o 10 % da facturación pola enerxía vertida á rede.»

TÍTULO III

Medidas para a transición enerxética

CAPÍTULO I

Integración de renovables

Artigo 19. *Modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.*

Modifícase a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, nos seguintes aspectos:

Un. Modifícase o artigo 44.1.c), que queda redactado como segue:

«c) Elixir o seu subministrador e poder contratar a subministración cun ou varios dos seguintes suxeitos, nos termos e condicións que regulamentariamente estableza o Goberno:

- i) As correspondentes empresas de comercialización.
- ii) Outros suxeitos do mercado de produción. Estes consumidores directos en mercado contratarán a enerxía no mercado de produción e o correspondente contrato de acceso ás redes directamente co distribuidor a que están conectadas as súas instalacións ou co distribuidor da zona en caso de estar conectado á rede de transporte.

Aqueles consumidores que polas súas características técnicas non se poidan constituír en consumidores directos de mercado poderán adquirir a enerxía mediante a contratación bilateral cun produtor nos termos que regulamentariamente se determinen.»

Dous. Modifícase a disposición transitoria oitava, que queda redactada co seguinte teor:

«Disposición transitoria oitava. *Caducidades dos dereitos de acceso e conexión concedidos.*

Os dereitos de acceso e conexión a un punto da rede determinado xa concedidos con anterioridade á entrada en vigor da presente lei caducarán se concorre algunha das seguintes circunstancias:

a) Non ter obtido autorización de explotación da instalación de xeración asociada no maior dos seguintes prazos:

1.º Antes do 31 de marzo de 2020.

2.º Cinco anos desde a obtención do dereito de acceso e conexión nun punto da rede.

b) Para aquelas instalacións de xeración que, tendo obtido autorización de explotación, cesen na vertedura de enerxía á rede durante un período superior a tres anos por causas imputables ao titular distintas ao peche temporal.»

Artigo 20. *Modificación do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos.*

Un. Engádesse ao artigo 21.2 un último parágrafo coa seguinte redacción:

«Para os efectos do cálculo do número de horas equivalentes de funcionamento non se considerará a enerxía vendida no mercado nin, no caso das coxeracións, a enerxía xerada en barras de central, naquelas horas durante as cales os prezos de mercado diario da electricidade son cero durante seis horas consecutivas ou máis.»

Dous. Substitúese o cuarto parágrafo do artigo 24.1 polo seguinte parágrafo:

«No caso de que se perciban axudas públicas, o réxime retributivo específico reducirase co fin de cumprir coa normativa comunitaria relativa á acumulación de axudas estatais.»

CAPÍTULO II

Mobilidade sustentable

Artigo 21. *Modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.*

Modifícase a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, nos seguintes aspectos:

Un. Modifícase o artigo 6.1.g), que queda redactado co seguinte teor:

«g) Os consumidores, que son as persoas físicas ou xurídicas que adquieren a enerxía para o seu propio consumo e para a prestación de servizos de recarga enerxética de vehículos.

Aqueles consumidores que adquiren enerxía directamente no mercado de produción denominaranse consumidores directos en mercado.»

Dous. Elimínase o artigo 6.1 h).

Tres. Engádesse un parágrafo 10 no artigo 38, coa seguinte redacción:

«10. Sen prexuízo do previsto no artigo 6.1.g, as empresas distribuidoras poderán ser titulares de último recurso de infraestruturas para a recarga de vehículos eléctricos, sempre que tras un procedemento en concorrencia se resolva que non existe interese pola iniciativa privada, nos termos e condicións que estableza regulamentariamente o Goberno.

O Goberno poderá regular procedementos para a transmisión destas instalacións por parte das empresas distribuidoras a outros titulares, cando se dean as condicións de interese económico; as primeiras recibirán unha compensación adecuada.»

Catro. Modifícase o artigo 48, que queda redactado como segue:

«Artigo 48. *Servizos de recarga enerxética.*

1. O servizo de recarga enerxética terá como función principal a entrega de enerxía a título gratuito ou oneroso a través de servizos de carga de vehículos e de baterías de almacenamento nunhas condicións que permitan a carga de forma eficiente e a mínimo custo para o propio usuario e para o sistema eléctrico.

2. Os servizos de recarga enerxética poderán ser prestados por calquera consumidor para o cal deberán cumprir os requisitos que estableza regulamentariamente o Goberno.

A prestación de servizos de recarga nunha ou en varias localizacións poderase realizar directamente ou a través dun terceiro, de maneira agregada por un titular ou por varios titulares a través de acordos de interoperabilidade.

3. As instalacións de recarga de vehículos deberán estar inscritas nunha lista de puntos de recarga xestionada polas comunidades autónomas e polas cidades autónomas de Ceuta e Melilla correspondentes á localización dos puntos, que estará accesible para os cidadáns por medios electrónicos.

A información que conste nesas listas deberá ser comunicada polas comunidades autónomas e polas cidades autónomas de Ceuta e Melilla ao Ministerio para a Transición Ecolóxica, para o seu adecuado seguimento.

4. Mediante orde da ministra para a Transición Ecolóxica determinarase a información que deban remitir os titulares dos puntos de recarga e en que condicións.

Os termos e as condicións para a remisión de información, así como as instalacións obrigadas ao seu envío, serán fixados en atención á potencia de carga das instalacións, ou localización en puntos de especial relevancia polo tránsito de vehículos ou en vías rápidas da rede de estradas.»

Cinco. Modifícase o artigo 66, para engadir un número 12, que queda redactado co seguinte teor:

«Artigo 66. *Infraccións leves.*

Son infraccións leves:

[...]

12. O incumprimento, por parte dos consumidores que presten servizos de recarga enerxética, das obrigacións que lles sexan establecidas normativamente por orde da ministra para a Transición Ecolóxica.»

Seis. Engádesse unha disposición adicional vixésimo primeira, co seguinte teor:

«Disposición adicional vixésimo primeira. *Subministración eléctrica a embarcacións, aeronaves e ferrocarrís.*

Sen prexuízo do previsto nesta lei, excepcionalmente, os xestores de portos, aeroportos e infraestruturas ferroviarias, na súa condición de consumidores, poderán prestar servizos de subministración eléctrica a embarcacións, aeronaves e ferrocarrís e servizos inherentes á prestación do servizo, respectivamente.»

Disposición adicional primeira. *Destino do superávit do sector eléctrico.*

1. Sen prexuízo do establecido no artigo 19 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e na disposición adicional centésimo trixésimo novena da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de orzamentos xerais do Estado para o ano 2018, o superávit de ingresos do sistema eléctrico poderá aplicarse para cubrir os desaxustes temporais entre ingresos e custos do sistema de 2018 e 2019.

2. Mediante orde da ministra para a Transición Ecolóxica aprobaranse as cantidades, os termos e os prazos da aplicación a que fai referencia o punto anterior.

Disposición adicional segunda. *Aplicación do Real decreto 900/2015, do 9 de outubro, polo que se regulan as condicións administrativas, técnicas e económicas das modalidades de subministración de enerxía eléctrica con autoconsumo e de produción con autoconsumo.*

Estarán exentas de obter permisos de acceso e conexión para xeración as instalacións de autoconsumo seguintes:

- a) As acollidas á modalidade sen excedentes recollida no artigo 9.1.a) da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.
- b) Aquelas con potencia de produción igual ou inferior a 15 kW que se achen en solo urbanizado que conte coas dotacións e servizos requiridos pola lexislación urbanística.

Disposición adicional terceira. *Medidas destinadas a asegurar a finalización dos proxectos de produción con dereito de acceso á rede.*

1. Modifícanse as contías a que fan referencia os artigos 59 bis.1 e 66 bis.1 do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, as cales se fixan en 40 €/kW instalado.

2. Nos puntos de conexión de tensión superior a 36 kV, en que a totalidade ou parte das actuacións realizadas nas redes de transporte ou distribución deban ser sufragadas polos titulares dos permisos de acceso e conexión e estas deban ser desenvolvidas polo transportista ou distribuidor, os titulares de tales permisos deberán presentar ao titular da rede un pagamento dun dez por cento do valor do investimento das actuacións na rede, nun prazo non superior a 12 meses desde a obtención dos permisos. A porcentaxe e o prazo indicados poderanse modificar mediante real decreto do Consello de Ministros.

Transcorrido o prazo anterior sen que se aboe ao titular da rede o importe nas contías económicas sinaladas no parágrafo anterior, producirase a caducidade dos permisos de acceso e conexión.

3. Unha vez aboado o importe indicado no punto anterior e obtida a autorización administrativa previa da instalación de produción, o titular do permiso de acceso e conexión subscribirá co titular da rede, antes de que transcorran catro meses desde o último dos dous fitos anteriores, un contrato de encarga de proxecto polas instalacións da rede a que o produtor conectará a súa instalación. Neste contrato deberán recoller os pagamentos, adicionais aos importes referidos nos puntos 2, para o desenvolvemento e a execución da instalación por parte do titular da rede que deban sufragar os suxeitos que desexan

conectarse á rede. O prazo indicado poderá modificarse mediante real decreto do Goberno.

En caso de desistencia por parte do solicitante, poderá recuperar os custos aboados agás os custos non recuperables en que incorrese ata ese momento o titular da rede, en relación coa tramitación e construción da instalación da rede, e producirase a caducidade dos permisos de acceso e conexión.

4. Os titulares dos permisos de acceso e conexión deberán de acreditar fitos de avance nos proxectos. Para tal efecto, estableceranse regulamentariamente os prazos en que o solicitante deberá acreditar que realizou as solicitudes de declaración de impacto ambiental e de autorizacións administrativas previas, de construción e de explotación, e os prazos en que deberá ter logrado a súa obtención.

5. Os permisos de acceso e conexión dunha instalación de xeración só serán válidos para a construción e o funcionamento desa instalación. Para tal efecto, definiranse regulamentariamente os criterios para que unha instalación sexa considerada a mesma para os efectos de validez dos permisos de acceso e conexión.

6. O incumprimento do previsto nos puntos 2, 3 e 5 anteriores por causas imputables ao interesado suporá a execución das garantías económicas presentadas para a tramitación da solicitude de acceso ás redes de transporte e distribución.

Disposición adicional cuarta. *Instalacións planificadas e incluídas nos plans de investimento.*

1. Terán a consideración de instalacións planificadas da rede de transporte e incluídas nos plans de investimento, ata un máximo de posicións equivalente ao dunha rúa de acordo coa configuración da subestación, adicionais ás existentes e ás incluídas no documento de planificación da rede de transporte aprobado en virtude do previsto no artigo 4 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, así como aquelas posicións da rede de transporte que deixen de ser utilizadas polos seus usuarios nas cales se produza a caducidade dos permisos de acceso e conexión polos motivos previstos no artigo 23.2.

2. Os titulares de instalacións da rede de transporte e os xestores desta poderán outorgar permisos de acceso e conexión para evacuar xeración ou para conectar distribución ou consumo sobre as posicións sinaladas no punto anterior, sempre que se cumpran asemade as seguintes condicións:

- a) Que sexa posible tecnicamente e fisicamente.
- b) No caso de xeradores, que non sexa posible conectarse a través de posicións xa existentes ou incluídas expresamente na planificación da rede de transporte, por motivos técnicos, administrativos ou por falta de acordo cos titulares das infraestruturas de evacuación de xeración para poder evacuar a través destas.
- c) Os custos de investimento asociados serán sufragados polos suxeitos que desexen conectarse á dita posición, excepto no caso de conexión de titulares de rede a outra rede.

Disposición adicional quinta. *Modelo de carta que deberán remitir as comercializadoras de referencia aos beneficiarios do bono social ao abeiro da normativa anterior.*

As empresas comercializadoras de referencia deberán remitir aos consumidores que, no momento da entrada en vigor deste real decreto lei, estean percibindo o bono social ao abeiro do Real decreto lei 6/2009, do 30 de abril, polo que se adoptan determinadas medidas no sector enerxético e se aproba o bono social, e que non acreditasen o cumprimento dos novos requisitos establecidos mediante o Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica, o modelo de carta que se xunta como anexo II.

Esta carta remitirase no prazo máximo dos quince días naturais posteriores á entrada en vigor do presente real decreto lei.

Disposición adicional sexta. *Determinación da base imponible e do importe dos pagamentos fraccionados do imposto sobre o valor da produción de enerxía eléctrica durante o exercicio 2018.*

Para o exercicio 2018, a base imponible do imposto sobre o valor da produción de enerxía eléctrica estará constituída polo importe total que corresponda percibir ao contribuínte pola produción e incorporación ao sistema eléctrico de enerxía eléctrica, medida en barras de central, por cada instalación no período impositivo minorada nas retribucións correspondentes á electricidade incorporada ao sistema durante o último trimestre natural.

Os pagamentos fraccionados do último trimestre calcularanse en función do valor da produción de enerxía eléctrica en barras de central realizada durante o período impositivo minorado nas retribucións correspondentes á electricidade incorporada ao sistema durante o último trimestre natural, aplicando o tipo impositivo previsto no artigo 8 da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, e deducindo o importe dos pagamentos fraccionados previamente realizados.

Disposición adicional sétima. *Determinación da base imponible e do importe dos pagamentos fraccionados do imposto sobre o valor da produción de enerxía eléctrica durante o exercicio 2019.*

Para o exercicio 2019, a base imponible do imposto sobre o valor da produción de enerxía eléctrica estará constituída polo importe total que corresponda percibir ao contribuínte pola produción e incorporación ao sistema eléctrico de enerxía eléctrica, medida en barras de central, por cada instalación no período impositivo minorada nas retribucións correspondente á electricidade incorporada ao sistema durante o primeiro trimestre natural.

Os pagamentos fraccionados calcularanse en función do valor da produción de enerxía eléctrica en barras de central realizada desde o inicio do período impositivo ata a finalización dos tres, seis, nove ou doce meses a que se refire o punto anterior minorado no importe das retribucións correspondentes á electricidade incorporada ao sistema durante o primeiro trimestre natural, aplicando o tipo impositivo previsto no artigo 8 da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, e deducindo o importe dos pagamentos fraccionados previamente realizados.

Disposición adicional oitava. *Revisión dos parámetros retributivos aplicables ás instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos como consecuencia da modificación da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, e da modificación da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de impostos especiais.*

1. O Ministerio para a Transición Ecolóxica aprobará no prazo de tres meses, mediante orde ministerial, os parámetros retributivos das instalacións tipo aplicables ás instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, revisados tendo en conta as modificacións da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, e da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de impostos especiais, a que fan referencia as disposicións adicionais sexta e sétima, e a disposición derradeira primeira do presente real decreto lei, respectivamente.

2. Os parámetros retributivos aprobados serán de aplicación desde a entrada en vigor das modificacións da Lei 15/2012, do 27 de decembro, e da Lei 38/1992, do 28 de decembro, citadas anteriormente, sen prexuízo das revisións previstas no artigo 14 da Lei 24/2013 e nos desenvolvementos regulamentarios correspondentes.

Disposición adicional novena. *Xestión e pagamento das axudas en concepto de bono social térmico con cargo aos orzamentos xerais do Estado para o ano 2019.*

1. Excepcionalmente, a xestión e o pagamento das axudas en concepto de bono social térmico que proceda outorgar con cargo á partida orzamentaria que para tal fin se consigne nos orzamentos xerais do Estado para o ano 2019 realizaraos directamente o Ministerio para a Transición Ecolóxica en concertación coas comunidades autónomas, conforme o procedemento que se detalla a continuación.

2. Antes do 7 de xaneiro de 2019, as comercializadoras de referencia remitirán á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas a lista dos seus clientes que, en 31 de decembro de 2018, sexan beneficiarios do bono social eléctrico, xunto coa información establecida no artigo 11.1 do presente real decreto lei. As comercializadoras de referencia informarán igualmente daquelas solicitudes do bono social eléctrico que se presentasen de forma completa antes do 31 de decembro de 2018 e se encontren pendentes de resolver.

3. Consonte a dita información, o Ministerio para a Transición Ecolóxica informará os consumidores da súa condición de potenciais beneficiarios da axuda en concepto de bono social térmico e outorgaralles un prazo de 10 días desde a recepción da comunicación para que poidan exercer a opción de renuncia á axuda.

4. Antes do 31 de xaneiro de 2019, as comercializadoras de referencia remitirán á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas a lista dos clientes que, como resultado da tramitación das solicitudes pendentes en 31 de decembro de 2018, resultasen beneficiarios do bono social eléctrico con efectos anteriores ao 1 de xaneiro de 2019.

5. O número total de beneficiarios do bono social térmico determinarase en función dos consumidores a que se refiren os puntos 2 e 4 da presente disposición que non presentasen renuncia á axuda no prazo concedido. A cantidade consignada na partida orzamentaria correspondente distribuirase entre todos os beneficiarios segundo a metodoloxía prevista no anexo I do presente real decreto lei.

6. A cantidade que, consonte o disposto no punto anterior, corresponda percibir a cada un dos beneficiarios do bono social térmico será aboada polo Ministerio para a Transición Ecolóxica en forma de pagamento único mediante unha transferencia bancaria.

Disposición transitoria primeira. *Solicitudes de bono social completadas con posterioridade ao 8 de outubro de 2018 e antes do 31 de decembro de 2018.*

Aos consumidores que fosen beneficiarios do bono social o 7 de outubro de 2017 e que, cumprindo os requisitos para percibir o bono social establecidos no Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica, completen a súa solicitude para renovar o bono social baixo o marco normativo do referido real decreto con posterioridade ao 8 de outubro de 2018 e, en todo caso, antes do 31 de decembro de 2018, aplicaráselles o bono social con efectos desde o 8 de outubro de 2018.

En todo caso, respecto a aqueles consumidores que soliciten ou completen a súa solicitude para renovar o bono social con posterioridade ao 31 de decembro de 2018, en caso de estimarse a súa solicitude, o bono social devindicase a partir do primeiro día do ciclo de facturación tras a recepción da solicitude completa, e aplicarase en sucesivas facturas, nos termos e prazos recollidos no artigo 9.1 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro.

Disposición transitoria segunda. *Posta en marcha do Rexistro Administrativo de Autoconsumo.*

O Rexistro Administrativo de Autoconsumo definido no artigo 9.4 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, estará operativo no prazo de tres meses desde a aprobación do regulamento que estableza a súa organización previsto no citado artigo. Este período transitorio non suporá ningún atraso nin na entrada en funcionamento das instalacións nin na aplicación das modificacións normativas relativas a autoconsumo previstas no presente real decreto lei.

As comunidades autónomas e as cidades autónomas de Ceuta e Melilla disporán dun prazo máximo de catro meses desde a aprobación do regulamento sinalado anteriormente para a remisión da información que deba ser incorporada no Rexistro Administrativo de Autoconsumo de Enerxía Eléctrica do Ministerio para a Transición Ecolóxica.

Disposición transitoria terceira. *Aplicación transitoria ás instalacións que dispoñan dos permisos de acceso e conexión antes da entrada en vigor do presente real decreto lei.*

1. As instalacións que dispoñan dos permisos de acceso e conexión antes da entrada en vigor do presente real decreto lei e non vaian cumprir os prazos introducidos mediante o presente real decreto lei poderán renunciar ao seu dereito de acceso e conexión no prazo de tres meses contado desde a entrada en vigor deste real decreto lei, e procederá a devolución da garantía.

2. As instalacións anteriores que non renuncien no prazo indicado disporán dun prazo de doce meses para o cumprimento do previsto no punto segundo da disposición adicional terceira.

Así mesmo, para o cumprimento do previsto no punto 3 de mencionada disposición adicional terceira, o prazo aplicarase desde a data máis tardía das tres seguintes, a data de aboamento do importe indicado no punto 2 da citada disposición adicional terceira, a obtención da autorización administrativa previa da instalación de produción e a data de entrada en vigor do real decreto lei.

Transcorridos os prazos anteriores sen que se aboe ao titular da rede o importe das contías económicas sinaladas nos parágrafos anteriores, producirase a caducidade dos permisos de acceso e conexión e executaranse as garantías económicas presentadas.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

1. Quedan derogadas todas as normas de igual ou inferior rango que contradigan ou se opoñan ao disposto no presente real decreto lei. En particular, quedan derogados expresamente:

- a. O punto 35 do artigo 65 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.
- b. O Real decreto 647/2011, do 9 de maio, polo que se regula a actividade de xestor de cargas do sistema para a realización de servizos de recarga enerxética, excepto as súas disposicións adicionais, transitorias e derradeiras.
- c. No relativo ás instalacións de enerxía autoconsumida de orixe renovable, coxeración ou residuos:

– Os artigos 7.1 e 7.2 do Real decreto 900/2015, do 9 de outubro, polo que se regulan as condicións administrativas, técnicas e económicas das modalidades de subministración de enerxía eléctrica con autoconsumo e de produción con autoconsumo, no relativo a instalacións de autoconsumo sen excedentes ou con excedentes e potencia de xeración igual ou inferior a 15 kW.

– Os artigos 3.1.m), 5.1.a), 5.1.b), 5.1.c), 5.2.a), 5.2.b), 8.1, 12.2, 13.2, 17, 18, 23 e 25, as disposicións adicionais cuarta e sétima, as disposicións transitorias primeira, cuarta, sexta e novena, o punto 9 do anexo I e os anexos II, III e IV do Real decreto 900/2015, do 9 de outubro.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de impostos especiais.*

Modifícase a Lei 38/1992, do 28 de decembro, de impostos especiais, nos seguintes termos:

Un. Modifícase o segundo parágrafo do punto 1 do artigo 14, que queda redactado da seguinte forma:

«Nas subministracións de gas natural efectuadas nos termos do artigo 50.4 da lei, os suxeitos pasivos que repercutisen o importe das cotas devindicadas en

función dunha porcentaxe provisional comunicada polo consumidor final deberán regularizar o importe das cotas repercutidas conforme a porcentaxe definitiva de destino do gas natural, unha vez coñecida, mediante o procedemento que se estableza regulamentariamente.»

Dous. Suprímense as epígrafes 1.16 e 1.17 da tarifa 1.ª do punto 1 do artigo 50.

Tres. Modifícase o punto 4 do artigo 50, que queda redactado da seguinte forma:

«4. Nas subministracións de gas natural a instalacións cun único punto de subministración e destinado a ser utilizado como combustible tanto a usos profesionais como a outros usos, aplicaranse os tipos impositivos regulados nas epígrafes 1.10.1 e 1.10.2 do punto 1 deste artigo en función da porcentaxe utilizada en cada un dos distintos usos, conforme o procedemento que se estableza regulamentariamente.»

Catro. Engádesse unha letra c) ao punto 2 do artigo 51, que queda redactada da seguinte forma:

«c) Á produción de electricidade en centrais eléctricas ou á produción de electricidade ou á coxeración de electricidade e de calor en centrais combinadas.

Para os efectos da aplicación desta exención considéranse:

“Central eléctrica”: a instalación cuxa actividade de produción de enerxía eléctrica queda comprendida no ámbito de aplicación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e cuxo establecemento e funcionamento fosen autorizados consonte o establecido no título IV da dita lei.

“Central combinada”: a instalación cuxa actividade de produción de electricidade ou de coxeración de enerxía eléctrica e calor útil para o seu posterior aproveitamento enerxético queda comprendida no ámbito de aplicación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e cuxo establecemento e funcionamento foron autorizados consonte o establecido no título IV da dita lei.

A aplicación desta exención deberá ser solicitada previamente á oficina xestora polo titular das centrais de produción eléctrica ou das centrais combinadas de coxeración de electricidade e autorizada pola dita oficina.»

Cinco. Suprímese o punto 5 do artigo 54.

Seis. Suprímese a letra d) do punto 2 do artigo 55.

Sete. Modifícase a letra a) do punto 1 do artigo 92, que queda redactada da seguinte forma:

«1. Está suxeita ao imposto:

a) A subministración de enerxía eléctrica a unha persoa ou entidade que adquire a electricidade para o seu propio consumo, entendéndose por subministración de enerxía eléctrica tanto a prestación do servizo de peaxes de acceso á rede eléctrica como a entrega de electricidade.

Para os efectos deste imposto, sempre terán a condición de consumidores as persoas físicas ou xurídicas que adquiren a enerxía para a prestación de servizos de recarga enerxética de vehículos.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación da disposición adicional centésimo trixésima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de orzamentos xerais do Estado para o ano 2018.*

O punto un da disposición adicional centésimo trixésima da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de orzamentos xerais do Estado para o ano 2018, queda redactado como segue:

«Un. Con vixencia exclusiva para o orzamento do ano 2018, cando o 90 por cento da recadación efectiva polos ingresos por poxas de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro, a que se refire o punto 1.b) da disposición adicional quinta da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de orzamentos xerais do Estado para o

ano 2013, supere a cantidade prevista no crédito inicial da aplicación 20.18.000X.737 “Á CNMC para financiar custos do sector eléctrico de acordo coa alínea b) da disposición adicional segunda da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética”, poderase xerar crédito ata un límite no crédito final de 750 millóns de euros.»

Disposición derradeira terceira. *Título competencial.*

Este real decreto lei ten carácter básico e dítase ao abeiro da competencia que as regras 13.ª, 14.ª e 25.ª do artigo 149.1 da Constitución española atribúen ao Estado en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, de facenda xeral e bases do réxime mineiro e enerxético.

Disposición derradeira cuarta. *Habilitación para o desenvolvemento regulamentario.*

Habilítase o Goberno para desenvolver regulamentariamente o previsto neste real decreto lei.

En particular, o Goberno ditará, no prazo máximo de tres meses desde a entrada en vigor deste real decreto lei, cantas disposicións regulamentarias sexan precisas para o desenvolvemento e a execución do disposto no artigo 18.

Disposición derradeira quinta. *Modificación de disposicións regulamentarias.*

As determinacións incluídas en normas regulamentarias que son obxecto de modificación mediante este real decreto lei poderán ser modificadas por normas do rango regulamentario correspondente á norma en que figuran.

Así mesmo, habilítase o Goberno para modificar os artigos 10 e 11 e a ministra para a Transición Ecolóxica para modificar os anexos I e II.

Disposición derradeira sexta. *Entrada en vigor.*

O presente real decreto lei entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 5 de outubro de 2018.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN

ANEXO I

Metodoloxía para o cálculo da contía da axuda do bono social térmico

Para determinar a contía anual que se asignará a cada un dos beneficiarios do bono social térmico aplicarase a seguinte metodoloxía:

1. Considéranse seis zonas climáticas, cos seguintes intervalos de severidade climática invernal (SCI), de acordo co documento descritivo «Climas de referencia» do Código técnico de edificación, aprobado polo Real decreto 314/2006, do 17 de marzo:

- α : $SCI \leq 0$.
- A: $0 < SCI \leq 0,23$.
- B: $0,23 < SCI \leq 0,5$.
- C: $0,5 < SCI \leq 0,93$.
- D: $0,94 < SCI \leq 1,51$.
- E: $SCI < 1,51$.

2. Identificarase a zona climática a que pertence a vivenda de cada beneficiario, en función da altitude sobre o nivel do mar da localidade en que estea e a súa capital de provincia, conforme os valores establecidos no apéndice B do documento básico «Aforro de enerxía» do Código técnico de edificación.

3. A axuda mínima por beneficiario, para o caso de que exista dispoñibilidade orzamentaria, será de 25 euros.

A axuda para un consumidor vulnerable na zona climática «i» calcularase conforme a seguinte fórmula:

$$Axuda_{zona\ climática\ "i"}(€) = 25 + a \times \frac{SCI_i}{SCI_A}$$

Onde:

i = zona climática comprendida entre os valores α e E.

SCI_i = valor medio do rango de SCI para a zona climática «i».

No caso da zona α , utilizarase unha $SCI=0$.

No caso da zona E, utilizarase unha $SCI=1,51$.

SCI_A = valor medio do rango de SCI para a zona climática A.

a = coeficiente que se calculará en función da dispoñibilidade orzamentaria anual, sendo sempre $a > 0$.

4. A axuda correspondente a un consumidor vulnerable severo ou en risco de exclusión social será un 60 % superior á asignada na súa zona climática a un consumidor vulnerable.

ANEXO II

Modelo de comunicación que deberán remitir as comercializadoras de referencia aos consumidores que percibían o bono social ao abeiro da normativa anterior e non solicitasen o bono social ao abeiro do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica

Aviso importante. Renovación obrigatoria do bono social

Informamos que, de acordo coa normativa recentemente aprobada¹, se **antes do 31 de decembro de 2018 vostede non solicitou a renovación** do bono social baixo as novas condicións, deixará de lle resultar de aplicación esta bonificación na súa factura eléctrica.

¹ Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, de medidas urxentes para a transición enerxética e a protección dos consumidores (BOE do 6 de outubro).

Pode consultar os novos requisitos que deben cumprir os consumidores vulnerables que poden quedar acollidos ao bono social recollidos na norma², na folia anexa/na parte de atrás desta folia.

² Artigo 3 do Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica.

Se vostede cumpre os requisitos sinalados e desexa solicitar a aplicación do bono social na súa factura, pode solicitalo presentando o modelo de solicitude dispoñible na nosa páxina web e nas nosas oficinas³:

- Por teléfono, no número dispoñible na nosa páxina web e na páxina web da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.
- Nas nosas oficinas⁴.
- Por fax ou por medio do enderezo de correo electrónico dispoñibles na nosa páxina web e nas nosas facturas.

[Inclúase o enderezo da páxina web onde está indicado o número de fax e o enderezo de correo electrónico]

- Por correo postal no enderezo dispoñible na nosa páxina web e nas nosas facturas.
- A través da nosa páxina web.

³ Inclúase a cita ás «nosas oficinas», só se o comercializador de referencia dispón de oficinas de atención ao cidadán.

⁴ Inclúase a alínea b) só se o comercializador de referencia dispón de oficinas de atención ao cidadán.

[Inclúase o enderezo da páxina web onde está indicado o enderezo de correo postal]

O modelo de solicitude de bono social está dispoñible no seguinte enlace:

[Inclúase enlace ao enderezo da páxina web onde está dispoñible a solicitude do bono social.]

No caso de que a súa solicitude se presente con posterioridade ao 8 de outubro de 2018, é posible que nas súas facturas correspondentes aos meses de outubro, novembro e decembro non se reflecta o desconto do bono social. Se a súa solicitude se presenta antes do 31 de decembro de 2018 e é finalmente resolta favorablemente, o desconto correspondente aos citados meses seralle aplicado nas facturas posteriores.

[Inclúase na seguinte páxina ou na parte de atrás da páxina o texto do artigo 3 do citado Real decreto 897/2017, do 6 de outubro, polo que se regulan a figura do consumidor vulnerable, o bono social e outras medidas de protección para os consumidores domésticos de enerxía eléctrica.]